

ASR-I SAADET

**ELL HACC
HÜSEYİN VEDAD**

İstanbul

2014

A S R - I S A A D E T

E L L H A C C
H Ü S E Y İ N V E D A D

Editör: Şafak TUNÇ **Redakte/Tashih:** Hızır ERCAN

Baskı Tarihi

1435 /2014

İletişim

Web: **<http://huvallahu.com>**

e-mail: **ellhuve@hotmail.com**

Basım Yeri:

Seçil Ofset Matbaacılık

ve Ambalaj Sanayi Ltd. Şti.

Tel: (90) 212 - 629 06 15 pbx

ISBN

978-605-87618-9-6

İÇİNDEKİLER

DİBÂCE	1-5
MEZHEP ANLAYIŞI VE ULEMA	7-33
Mezhep Taassubu.....	12-19
İslâm'a Uymayan Fikirlerle İslâm'ın Anlatılması İslâm'a İtiraz Edilmesine Sebepl Olmuştur.....	19-22
Zamanın Terakkisi Karşısında Geçmiş Mezheplerin Durumu.....	23-30
Mezheplerde Miraç Anlayışı.....	30-33
TARİKAT ANLAYIŞI VE MEŞAYİH	35-39
Zamanın Terakkisi Karşısında Geçmiş Tarikatların Durumu.....	38-39
İSLÂM'DA İBADET VE İBADET MEKANLARI	41-43
ASR-I SAADET	45-48
SÜNNET-İ NEBEVÎ'NİN GÜNÜMÜZE TAŞINMASI	49-53
İSLÂM'IN ANLAŞILMASINDA VELÂYETİN ÖNEMİ	55-74
Veresetül Enbiya.....	64-65
Zamanın Sahibi İlâhî İmamdır.....	65-74
HATİME	75-85
YAYIMLANMIŞ ESERLER	86-88

KAPAK:

Hatt-ı Kûfi ile: **“Muhammed”**

Âyet: **“*Va'lemû enne fiyküm Resûlallah*”**

“Biliniz ki aranızdadır Resûlullah”

DÎBÂCE

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Günümüzde müslümanların kendi aralarındaki çekişmelerinin daha da arttığı görülmektedir. Mezheb ayrılıkları yüzünden müslümanlar birbirlerinin kanını dökmektedirler. Hâlbuki Kur'an'ı Kerîm'de müslümanların birlik ve beraberlik içinde hareket etmeleri gerektiği bildirilmiştir.

Nitekim Enfâl sûresi 46. âyetinde;

“Allah'a ve Resûlü'ne itaat edin ve çekişip birbirinize düşmeyin, çözülp yığınlaşsınız, gücünüz gider. Sabredin. Şüphesiz Allah, sabredenlerle beraberdir.” buyrulmaktadır.

Sevgili Peygamberimiz Veda Hutbesi'nde şöyle buyurmuşlardır:

“Sakın benden sonra eski sapıklıklara dönmeyiniz ve birbirinizin boynunu vurmayınız! Bu vasiyetimi burada bulunanlar bulunmayanlara ulaştırın.”

İslâmiyet'in, Peygamberimiz Hz.Muhammed (s.a.v)

ASR-I SAADET

in buyurduğu amaç ve hedefe uygun olarak tatbik edilmesi icap eder. Dinimiz, Kur'an ve Hz. Peygamberimizin hadis-i şerifleri ile tespit edildiği halde, dinimizin ruhuna ve aslına aykırı pek çok uygulamalar yapılmıştır. Bir takım hadislerin uydurulması, tefsirlerde İsrailiyata yer verilmesi bunu açıkça göstermektedir.

Bugün, Peygamberimizin hâl-i hayatındaki müslümanlık yaşanmıyor, yaşanması da mümkün değildir. Çünkü zaman değişmiştir, şartlar değişmiştir, insanlar değişmiştir. Allah'ın değiştirdiği dünya şartlarına uymak mecburiyetindeyiz.

Bugün İslâm'daki anlaşmazlıklar geçmiş devirlerdeki dinî ve dünyevî anlayışların günümüzde de tatbik edilmek istenmesinden kaynaklanmaktadır. Yeni nesiller, geçmiş dinî anlayışları, kendi zamanlarına cevap vermediği için reddediyorlar.

İnsanlar yaşam kurallarını düzenlerken din kurallarını abartılı bir şekilde kullanmışlardır. İnsanların dini konuları taraftarlık anlayışı içinde değerlendirmeleri onları taassuba düşürmüştür. Bu da, insanları dinden uzaklaştırmıştır.

İslâm, insanlara hürriyet vermiştir. Ancak daha sonraki zamanlar içinde ulema ve emir sahipleri kurallar koymada, dini kuralları uygulamada aşırıya kaçtıkları için bugün bu tatbikatların zahmetini dinden uzaklaşmak olarak görmekteyiz.

ASR-I SAADET

Hâlbuki, Kur'an'ın ve Efendimiz'in işaret buyurmuş oldukları hedef her zamanda geçerlidir. Emir sahiplerinin bu hedef ve amaca uygun olarak toplumları yönetmesi gerekir. Eğer bu zamanda da Peygamberimizin işaret buyurmuş oldukları hedef ve amaca ulaşabiliyorsak, Peygamberimizin sünnetini günümüze taşımış oluruz.

Peygamberimizin hâl-i hayatındaki müslümanlık cümlesinden murat nedir?

Zahirî ve dünyevî yaşantı anlamında düşünülürse, bugün öyle bir yaşam mümkün değildir. Dinimizin, sıfatî anlayışın üzerinde olarak zatî anlayış seviyesinden idrak edilmesi gerekmektedir. Sıfat anlayışına takılıp kalmak, yüce dinimizi sakal-bıyık, takke-tesbih, şalvar-çarşaf görüntüleri ile değerlendirmek ilâhi arzuya ne kadar muvafık olabilir?

Zâtî anlayış nedir? Din-i İslâm'ın temsil makamı olan zat noktasıdır. Yani her zamanda Allah'ın vazifelen-dirmiş olduğu gönül noktasıdır.

Peygamberimiz; "**Dehre (zamana) sövmeyiniz, dehr (zaman) Allah'ın ismidir,**" buyurmakla her devrin tatbikatının farklı olduğuna ve her zamandaki tatbika-tın Allah'ın arzusu olduğuna işaret buyurmuş olmaktadır.

Dünya yaşamındaki ilâhî arzu; "**Ben yeryüzünde**

ASR-I SAADET

bir halife yaratacağım" olduğuna göre insansız bir yaşam, peygambersiz bir din nasıl olabilir?

Cahiliyye devrinde Mekke toplumu putları kendilerini Allah'a ulaştırsın diye vesile kılmışlardı, Allah'ımız kendisine yakınlık için kendisini temsil eden peygamberler ve veliler göndermiştir.

Dinin asliyyeti, "**Allah'ın halifesi**" makamındaki "**el-İnsan**'a" uymaktır. "**el-İnsan**" idrakini görmezlikten gelerek geçmiş zamanlara ait uygulamaları esas alan anlayışlar ile geleceğin insanlarına nasıl cevap verilebilir?

El-İnsan kimdir? Diye sorulursa şöyle cevap verilir: Her zamanda Allah'ın vazifelendirdiği peygamberler ve onların varisleri olan velilerdir. Efendimizin övmüş olduğu "**muhaddesun**" zümresinden olan, yani Allah'tan ilham ve beyan alan gönül sahipleridir.

Hız.Peygamberimizin zamanında beyan edilen Allah Din'inin bu güne adaptasyonu elzemdir. Sevgili Peygamberimizin anlatmış olduğu İslâm'ın dejenere edilerek bazı İslâm yorumcularının fikirlerine iltifat edilmesi ile mezheplerin adeta bir din gibi telâkki edildiği görülmektedir. Hâlbuki İslâm'ın esası ve asliyyeti baki kalmak şartı ile geçen zamana göre uygulama yorumu yapılabilir. Ancak bu yorumlar dinin esasını kaybettirme noktasına gelmemelidir.

ASR-I SAADET

Sevgili Efendimiz bütün insanlar üzerine irsal olduğuna göre bütün insanları bir görmek icap eder. Sevgili Efendimizin hatmini yaptığı Allah dini ile bütün insanlara “**ilâhi arzu**” bildirilmiştir. Ancak Sevgili Efendimizden sonra en büyük ayrılıklar maalesef müslümanlar arasında görülmüştür.

Zaman değiştikçe Allah’ın feyizleri ile din anlayışında değişmeler olsa da, Peygamberimizin sözleri değişmez, onun sözleri her zamana hitap eder.

Bugün Allah’ın feyizleri çok ileridir. Geçmişte insan yaşamına göre değerlendirilen bir din anlayışı vardı, bugün ise Allah’ın bütün alemlere verdiği feyz ile düşünüyoruz. Bugün, Allah’ın ilâhi programının tamamlanması için acele ediliyor ve çok süratli bir yetiştirme yapılıyor, çünkü “**İnkılâb-ı Kebir**”in gerçekleşmesi gerekiyor.

Bu kitabın bir bütün olarak değerlendirilmesi icap eder. Bu kitap bütün müslüman kardeşlerimizin doğru bilgide ve idrakte buluşmaları niyetiyle kaleme alınmıştır.

Huve't-tevfiku'r Refîk
ELL HACC HÜSEYİN VEDAD

MEZHEP ANLAYIŞI VE ULEMA

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Mezhepler dinin zamana ve zemine göre yorumlanması olarak teşekkül etmiştir. Dinî kurallar, Kur'an ve sünneti esas alır. Dinî yorumlar olan mezhepler dinin asliyyetine, özüne ve ruhuna aykırı olmamalıdır. İslâm'ın ana kâidelerini muhafaza etmeyen mezhepler elbette geçerli değildir.

Müctehid (dini yorumlayan âlim), kendi icthadı (dinî yorumu) ile hareket eder. Ulemaya göre icthad, akıl ile hareket etmeyi gerektirir. Mezhepler, varlıklardaki tatbikatlara göre değerlendirme yapar; ancak bu yaklaşımda yanılmalar olabilir. Çünkü doğru olan Allah'ı esas alarak insanları ve varlıkları değerlendirmektir. Velâyet, Allah'ın ilhamı ile hareket ettiğinden insanları ve varlıkları, Allah nazarından değerlendirir.

Bugün din konusu denilince şekil ve suret konuları konuşulmaktadır. Bunlar geçerli sözler değildir. Bunlar bilgisizce söylenmiş sözlerdir. Bunları velâyet konuşmaz.

Zahir ulema makamı gereği dinin sadece zahiri ve muamelat kısmı ile ilgilenmekte, dinin asliyyeti ve ruhaniyeti ile ilgilenmemektedir. Hatta zahir ulema arasında velâyeti inkâr edenler bile görülmektedir. Hâlbuki velâyet

ASR-I SAADET

dinin aslı ve esasıdır. Velâyetin olmadığı bir yerde dinden bahsedilemez.

Din konusunda konuşanların veya kitap yazarların akademik unvanlarına bakılmakta ancak o kimsenin hangi manevi makamda olduğu önemsenmemektedir. Din, Allah'a ait bir konu olduğuna göre Allah'ın arzularının intikali olan velâyeti inkâr etmek kişiyi ilâhî dinden uzaklaştırarak beşeri bir sistemin mensubu yapar.

Hacc sûresi 37. âyetinde;

"Onların ne etleri ne de kanları Allah'a asla ulaşmaz ve lâkin sizlerden takva "Hu"ya ulaşır..." buyrulmaktadır.

Din, insanın sadece vücudu ile değil ruhu ile ilgilidir. Din insan varlığının ruhi kemalatı için gerekli bir hususiyet arz etmektedir. Çünkü dinin insanı esfele safilin âleminin ötelere hazırlamak gibi bir misyonu vardır. İnsanın bedeni bu âlemde kalacaktır, ruhu ise ebedi hayatta yaşayacaktır. O zaman aslolan bedeni varlığımız değil, ruhî varlığımızdır.

İslâm dini şekil ve suret dini değildir, asliyettir, hakikattir ve fiiliyatla yaşanır. Günümüzde İslâm âleminde dini bilgiler tabu haline getirilmiştir. Tabu yani yobazlık konusu ülkemizde cumhuriyetle beraber kaldırılmak

istendi. Ancak dine karşı tutumları belli olan kimselerin dini düzeltmeye çalışmaları doğru netice vermedi. Yani bu istek bilinçli olamadı. Bundan dolayı tabu konusu son zamanlara kadar intikal etti.

Gerçekte İslâm'da tabu yoktur. İslâm'da her şeyin karşılığı vardır. İzah edilebilir. Bu gün tabu olarak görülenlerin İslâm'da hiçbir yeri yoktur. Mesela, bazı din adamları insanları kendi anlayışlarına göre cennetlik veya cehennemlik diye ayırıyorlar. Bu ise, Allah'ı ilgilendiren bir konudur. İnsanlar bunları tayin edemez. Artık günümüzde bu gibi din adamlarının sözleri kabul edilmiyor.

İslâm'da Kur'an'a ve Peygamber'imizin buyruklarına uygun olarak her sorunun cevabı vardır.

Din-i İslâm için yapılan bir toplantıda bazı ilim adamları şöyle görüş bildirmişlerdir:

*"İnsanların idrak alanı dışında olan konular hakkında (Melek, Şeytan, Ahiret, Levh-i Mahfuz, Seb'an Minel Mesâni, Sak-ı Bissak...) bilgi edinmeye çalışılmasının faydası yoktur. Bunlar "**Gayb**" konularıdır. Kur'an ve hadislerde verilenlerle yetinmek ve fazlası için herhangi bir teşebbüste bulunmamak icap eder."*

Bunun için de şu âyeti delil getirmektedirler: "**O bütün görülmeyenleri bilir. Sırlarına kimseyi mutali kılmaz;**" (Cin 26) Fakat bu âyetin devamını okuma-

ASR-I SAADET

maktadırlar: "**Ancak, (bildirmeyi) dilediği resûl bunun dışındadır...**"

İnsanların kendi başlarına "**gayb**" olana muttali olması elbette mümkün değildir. İnsanın kendi varlığı bile kendisine gayb'dir. İnsan bu konularda akıl yürüterek değil Allah'ın bu bilgilerden muttali kıldığı gönül noktaları ile ahz-ı feyz ederek bilgi sahibi olabilir.

"İslâm'da şöyledir" veya "İslâm şunu söyler" diyerek kurulan cümleleri ve görüşleri İslâm'ın görüşü olarak değerlendirmek ne kadar doğrudur? Bu, ancak o kimselerin kendi idrak makamına göre İslâm'dan anladığı olsa gerekir. Kişinin makamı neyse, dini de o makama göre değerlendirir.

Dinin anlaşılması ve yorumlanması zahir kimselere değil Allah'ın vazifelendirdiği gönül noktalarına aittir. Hiç kimse kendi anladığını başkasına zorla kabul ettirmeye çalışarak insanlar üzerinde hegemonya kurmamalıdır.

Ehl-i zahirin müteşabih ayet olarak düşündükleri "*Allah göklerin ve yerin nurudur*" âyeti ile ilgili olarak bir dini toplantıda şunlar söylenmiştir: "*Bu âyetin tevilini bilen birisine sormak veya onun bize söylemesi doğru değildir, çünkü soran kişi ilimde rasih olmadığı için Peygamberimizin, "**İlmi ehline veriniz**" hadisine aykırı hareket etmiş olur.*"

Esasında bu düşünce kibir ve gururdan kaynaklanmaktadır. Allah insanı insan ile yetiştirir. Tertip böyledir. Bilmediğini sormak ve öğrenmek terakki doğurur. Allah'ın bu hakikatleri bildirdiği gönüller olduğunu kabul etmemek, Allah'ın peygamberler ve veliler ile yaptığı tertibi kabul etmemek demektir.

Enbiya sûresi 7. âyetinde;

"Eğer bilmiyorsanız bilenlerden sorunuz."
buyrulmaktadır.

Bu âyete göre her devirde "**bilenler**" olması gerekmektedir.

Zümer sûresi 9. âyetinde;

"Hiç bilenlerle bilmeyenler müsavî olurlar mı?" buyrulmaktadır.

İslâm dünyası niçin her geçen zaman daha da artarak büyüyen buhranlarla karşı karşıyadır. Kendilerini Allah'ın vazifelendirdiği gönül noktasının fevkinde görenler insanları doğru bir iman noktasında buluşturamıyorlar. Çünkü onlar kendi akıllarının ürettiklerini Allah'ın risalet noktalarından lütfettiklerinden üstün görüyorlar. Pek çoğu da manevi ilim ve bilgiyi reddediyorlar.

ASR-I SAADET

MEZHEP TAASSUBU

Sevgili Efendimiz, İslâmiyet'i bildirdiği zaman mezhepler yoktu. Daha sonradan insanlar İslâmiyet'i kendi anlayışları ve/veya menfaatleri doğrultusunda yorumlayıp tatbik etmeye kalkmışlardır. Ve o hâle gelmiştir ki, artık dinin asliyeti bir kenara bırakılıp, kişisel yorumlar din haline getirilmiştir. Mezhepler ve dünyevî anlayış biçimleri öne geçmiş, dinin ruhaniyeti geri planda kalmıştır.

Mezhepler, din âlimlerinin kendi zamanları içinde toplumların kültürel şartlarına uygun olarak, dini meseleler hakkında verdikleri fetvaların zamanla dini bir yol haline getirilmesi demektir. Ancak daha sonraki devirlerde mezhepler tabu haline getirilmiş, İslâm dininin asliyetinden ve hakikatinden uzaklaşan müslümanlar mezheplerin taraftarları olarak parçalanmışlardır. Bir misal olarak Mescid-i Haram'da Kâbe'nin hemen yanında dört mezhebe ait makamların, yani Kâbe benzeri evlerin yapılması bu taraftarlığın nerelere kadar uzandığını göstermektedir.

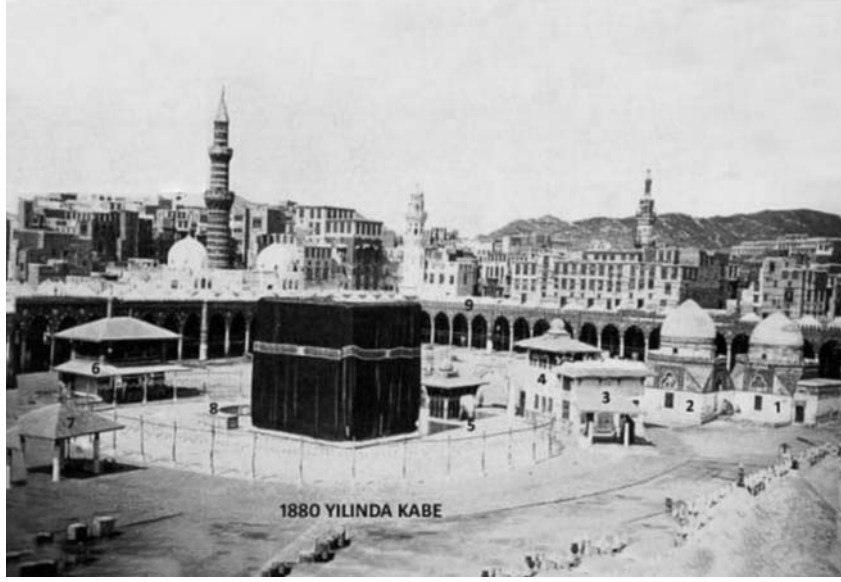
1880 yılına ait Mescid-i Haram'ı gösteren fotoğrafta (bkz. syf 14-15) Kâbe'nin etrafında Hanbeli makamı, Şafii makamı, Hanefi makamı, Maliki makamı isimleri altında mezhep makamlarına ait Kâbe benzeri evler yapıldığı görülmektedir. Bu fotoğraftaki manzara mezhep taassubunun nerelere vardığını göstermesi açısından en-

teresandır. Mezhepler beşerî yorumlar olmasına rağmen sanki ilâhî imişçesine kabul görmüşlerdir. Kâbe'nin çevresinde, müslümanların tavaf ibadetini yaptığı bir mekândaki bu durum manevî ve dinî açıdan değerlendirildiğinde şaşkınlıkla karşılanmalıdır. Zira cahiliye zamanında Kâbe içindeki putlar için müşrikler; **“Bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye yalvarıyorduk”** demişlerdi. Asırlar sonra gelenler de aynı düşünce ile mezhep nişanelerini Kâbe'de evler edinmiş olmakla acaba geçmiştekilerin benzerleri mi oldular?

Yakın zamanda zuhur eden Vahhabilik mezhebi ise en başta Ashab-ı Kiram'ın olmak üzere pek çok din büyüğünün mezarlarını ve İslâm'ın hatıralarını tahrip etmiş ve bu yıkımı da din adına yaptıklarını iddia etmişlerdir. Hâlbuki Peygamberimizin mezarları ziyaret ettiği ve mezar başında dua ettiği bilinmektedir. İslâm'da ölüye tapmak diye bir şey olamaz. Mezar ve türbe ziyareti ile İslâm'a hizmet etmiş din büyükleri hatırlanır ve topraktan gelip toprağa kalbolacağımız hakikati ile müslümanları dünyaya dalmaktan ve ahireti unutmaktan muhafaza eder.

Bazı mezhep anlayışlarında kişi vefat ettiğinde kabirde melekler tarafından; **“Mezhebin nedir?”** diye sorulacak denmektedir. Bu durumda mezhepler teşekkül etmeden ahirete intikal edenlerin durumu ne olacaktır? Bu, mezhep taassubunun sadece dünya ile sınırlı tutulmadığının, ilâhî âleme de taşınmak istendiğinin bir göstergesidir.

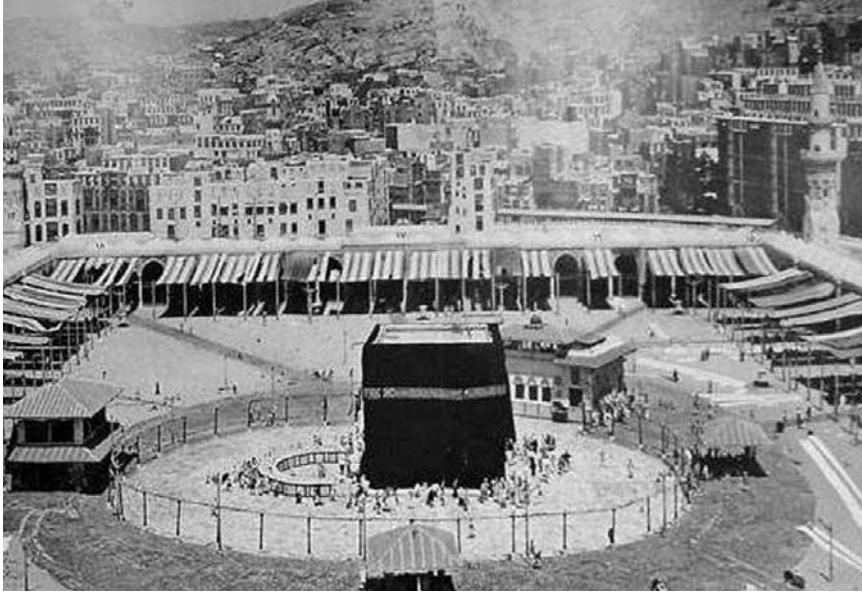
ASR-I SAADET

1. Kütüphane 2. Muvakkitname 3. Hanbeli Makamı 4. Zemzem Kuyusu
5. İbrahim (Safi) Makamı 6. Hanefi Makamı 7. Maliki Makamı 8. Hicr-i İsmail 9. Revaklar

Kâbe'de Mezheplere Ait Makamlar

Önceleri Harem-i Şerif'te Kâbe-i Muazzama'nın etrafında dört makam vardı. Her mezhebin imamı beş vakit namazlarını kendilerine mahsus tarzda mensuplarına cemaatle kıldırırlardı. **Makam-ı Hanefi:** Kâbe'nin kuzey tarafından Medine, Şam, Kudüs ve Türk ahalisi namazlarını kılarlardı. **Makam-ı Şafii:** Kâbe'nin doğu tarafından Makam-ı İbrahim'in arkasında Maverâ-i Nehir ve ekseri Horasan ahalisi namazlarını kılarlardı. **Makam-ı Hanbeli:** Kâbe'nin güneyinin azıcık doğusuna meyilli tarafında Hindistan ahalisinin namazlarını kıldıkları yerd. **Makam-ı Maliki:** Kâbe'nin batısında, Beytullah'ın arkasındadır. Batı müslüman memleketlerinin ahalisi Habeşistan müslümanları namazlarını burada kılarlardı.

Kişi öldükten sonra sorgu meleklerinin "**Men imamuk/imamın kim**" سوالini mezhep taassubu ile "**Ma mezhebuk/ mezhebin nedir**" şekline tahvil etmişlerdir. Nasıl ki Peygamberimize gelinceye kadar her devirde bir peygamber vazife gördüyse, Peygamberimizden sonra da kıyamete kadar her devirde nübüvvetten hissement bir veli olacaktır. Böyle bir zâtın varlığına inanmak ve teveccüh etmek Allah'ın bu arzusunun yerine getirilmesi demektir.

Nitekim son devrin büyük velisi Hz. Süreyya bu sırra işareten şöyle buyurur:

**“Geçit başında bir kimse sana sormaz ki kimsin sen
Verirsin ismimi yahu görürsün ki ne şeyim ben”**

ASR-I SAADET

Maalesef birbirlerini düşman gibi gören mezhep anlayışlarına geçmişte de bugün de rastlıyoruz. Aynı dine inananların taraftarlık anlayışı içinde birbirlerini düşman gibi görmelerini kabul etmek hiçbir şekilde mümkün değildir. Bugün Irak'ta bir mezhep taraftarı diğer mezhep taraftarının üzerine el bombasını; **"Allahû Ekber"** diye atıyor, bir çok müslüman ölüyor, bunu da din adına yapıyor. Bu nasıl bir din anlayışıdır?

Mezhep taassubu konusunda pek çok şeyler yazılabilir. Kabirde sorgu meleklerinin; **"mezhebin nedir"** sorgusunda bulunulacağından, farklı mezheplerdedir yargısı ile mirastan mahrum edilen varislere, bazı camilerde farklı mezheplere ait farklı mihraplar ve minberler edinilmesine kadar pek çok garip durumların tamamını yazmak mümkün olmasa gerekir. Özellikle namaz konusuna değinmek isteriz. Namaz, Sevgili Efendimizden görülen şekliyle ve Kur'an'ın emriyle kılındığına ve namazda Kur'an okunduğuna göre Peygamberi bir, kitabı bir, kıblesi bir müslümanların sırf mezhep kaygısı ile farklı imamların arkasında namaz kılarak fırkalar halinde bölünmelerini tevhid dini İslâm anlayışı açısından anlamak mümkün olmasa gerekir.

Allah dininin bütün insanlar tarafından doğru bir şekilde öğrenilmesi ve kabul edilmesi esastır. Çünkü Allah hepimizin Allah'ıdır. Aslolan Allah'ın arzu ettiği şekilde Allah'ı öğrenmektir.

Allah'ımız her kuluna kendisini doğru bir şekilde bilip öğrenmek hakkını vermiştir. Allah'ımız hiçbir kuluna inanç konusunda zorlama yapmamıştır. Ancak insanlar mezhepleri ve mezhep kurallarını bahane ederek bu zorlamayı yapmıştır. "**Dinde zorlama yoktur**" (*Bakara 256*) emrine rağmen insanlar inanç konusunda birbirlerini zorlamışlardır. Halbuki Peygamberimizin hâli hayatta olduğu zaman düşünüldüğünde müslümanlar arasında hiçbir mezhep hiçbir farklı suret hiçbir farklı şekil yoktu. Yani bütün müslümanlar hatırlarında sadece peygamberimizi düşünerek tek bir düşünce tek bir suret tek bir şekilde görünüyorlardı. Sadece Rabbimizin lütfetmiş olduğu ve Peygamberimizle bildirmiş olduğu manevi bilgileri ve tertemiz bir imanı benimsiyorlardı. O halde nasıl oldu da müslümanlar daha sonraki devirlerde fırkalar halinde bölündüler.

Her insanın bir "**yaratıcı**" anlayışı vardır. Bu, insan karakter ve meşreplerinin değişik olmasından kaynaklanmaktadır. Her insanın yaşam anlayış ve felsefesi de değişiktir. Peygamberimizden önceki devirlerden beri gelen pek çok değişik düşünce ve inanç sistemleri vardı. Geçmiş peygamberler zamanında da kabul ve red düşünceleri olduğu için geçmiş zamanlardan beri gelen düşünce ve inanç ayrılıkları da vardı.

İslâm'ın özelliği bütün inanç ve düşünce sistemlerinin bir inanç ve hedef doğrultusunda birleşmesini öngör-

ASR-I SAADET

mektedir. Ancak bu hedefi tatbik ederken bütün insanların tıpkısı aynısı olacak şekilde idrak etmesini mecbur tutmuyor.

İslâm'ın temel ilkeleri kabul edildikten sonra, insan meşreplerinin ve karakterlerinin gereği olarak dinin tatbikatındaki değişiklikler, yorumlamalar doğal karşılanmalıdır. Bu konu çok ince bir noktadır. Nitekim İslâm'ın pek çok konu hakkında insanlara “**tavsiyeleri**” olmuştur. Ancak insanların hususiyetlerine ve yaşam mecburiyetlerine müdahale etmemiştir. **Halbuki Peygamberimiz'den sonraki devirlerde bazı kimseler kendi düşüncelerini vazgeçilmez ve kesinkes doğrular sayarak, diğerlerini kabule ve tatbik etmeye zorladığını görmekteyiz.** Bu durum sonraki devirlerde mezhep taassubunun ortaya çıkmasına sebep olmuş olsa gerekir. Halbuki bizzat Kur'an'da “**Dinde zorlama yoktur**” (*Bakara 256*) ayeti ile temel bir düstur verilmiş olmaktadır.

Öncelikle her müslümanın, herkes benim gibi düşünenecek benim gibi hareket edecek alışkanlığından vazgeçmesi, Allahımızın yaratmasının sonsuzluğunu düşünerek insanlardaki tecellisinin de sonsuz olduğunu görmesi daha doğru olur kanaatindeyiz.

Mezhepler kendi zamanlarında halkın sorularına bir karşılık olmuştur. Ama bu karşılık o zamana ve o ze-

mine göre olabilir. O zamanın şartları ve zemini bugün geçerli olmadığına göre mezhep kurallarının bugünün insanlarına dayatılmasında nasıl bir fayda sağlanmaya çalışılmaktadır.

Günümüzde dinin, Allah'ın arzu buyurduğu şekliyle anlaşılmadığı ve tatbik edilmediği kanaatindeyiz. Bundan dolayı insanlar birbirini yiyip duruyor. Allah'tan uzaklaştıkça insanları mekir sarıyor. Meselenin özü budur yoksa "*senin düşüncen yanlış benim düşüncem doğru*" meselesi değildir.

İslâmî noktadan insanlar birbirlerini haksızca eleştiriyorlar. Acaba haksızca eleştirenler kendi hatalarını görebiliyorlar mı? "*Hep benim dediğim doğrudur*" diyenlerde benlik ve kibir vardır. Dinde kibir ve benlik makbul değildir.

**İSLÂM'A UYMAYAN FİKİRLERLE İSLÂM'IN ANLATILMASI
İSLÂM'A İTİRAZ EDİLMESİNE SEBEP OLMUŞTUR.**

İslâm, akla, mantığa ve yaşama uygunsuzluk göstermez. Çünkü bütün bunları ve insanı yaratan Allah'tır. "**Biz Kitap'ta hiçbir şeyi eksik bırakmadık**" (*En'am* 38) buyrulmaktadır.

ASR-I SAADET

Mülk sûresi 3-4. âyetlerinde;

"Rahmân'ın yaratışında hiçbir uyumsuzluk göremezsin. Bir kere daha bak! Hiçbir çatlak (ve düzensizlik) görüyor musun? Sonra tekrar tekrar bak; bakışların âciz ve bitkin hâlde sana dönecektir." buyrulmaktadır.

O zaman Rabbimizin Kur'an'da bizlere bildirmiş olduğu hususlardan hangisi yanlış olarak değerlendirilebilir? İşte "**Kur'an**" ve "**Din**" bu şekilde ifade edilir ve anlaşılırsa o takdirde hiç kimseye ters gelmez.

Her insanın bir din anlayışı vardır. Bu durum Allah'ın sonsuz olduğuna işaret eder. O halde kendi anlayışını başkasına zorla kabul ettirmek ne kadar doğrudur?

İslâm insan fıtratına ters düşen bir şey va'z etmez. Allah'ımız, "**rahmeten lîl âlemin**" olarak kulları için zahmet değil rahmet arzu ederek kullarının selamete çıkmasını ister.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın bu lütfunu bir kenara bırakıp Allah'ın kullarını cehenneme atmak için sebep aramak İslâm'ı anlamamak demektir.

İslâm'ı tam manası ile anlamaktan uzak olan kim-

selerin sözleri, dini inkâr etmek isteyen kişilere zemin hazırlamaktadır. "**İslâm bunu istiyor**" diye İslâm'ın değil kendi dar düşüncelerini insanlara dayatanlar ve insanların yaşamlarını İslâm adına zorlaştıranlar, dini inkar eden kimselerin eline koz vermekte ve inanan samimi insanları da günaha sokmaktadırlar.

Ehli zahirin din anlatımında kurallar manzumesi var. Kurallar dünya yaşamı içindir. Zaman değişir, yaşam değişir, kurallar da değişir. Dinin ilk anlatımı Allah'ı doğru tanıyıp bilmektir. Yaratanı nasıl bileceksin, nasıl iman edeceksin. Dinin zatiyet anlatımı böyledir.

Mezhepler dini, dünyaya göre değerlendiriyor. Dünya varlığımıza göre din ve maneviyat tarif ediliyor. Yaşam dünyayı kurmadı, din yaşamı da dünyayı da kurdu. Dünya sıfat âlemidir. Din ise ilâhi âlemden lütfedilmiştir, zatîdir. Dünya âlemi sıfatidir. Sıfat âlemi, zat âlemini tarif edemez.

Kul, Allah'ın görünmesini işaret eden bir kelimedir. Hakikat ehli için Allah, kul kelimesi ile görünür, hakikat ehli olmayan "*Allah var, kul da var*" der.

Allah, kendi arzularını kul olarak meydana getirdiği insanda temaşa etti. Melekler biz Allah'ı zikrediyoruz dediler. Ancak Allah, insan varlığını arzu buyurdu. Allah müspet-menfi sonsuz arzularını insan varlığında tadıyor.

ASR-I SAADET

Allah'ın bütün varlıklarında “**görünmesi**” var ama tek isimde “**tecellisi**” var. Allah'ın “**insan varlığında**” namütenahi isimlerle, arzularla tecellisi var. Bu, kulluğun ne kadar efdal olduğunu gösterir.

Allah kendi yarattığı mecburiyetleri için günah yazar mı? Hâlbuki mezheplerin değerlendirmeleri hep günah-haram açısından olmaktadır. Yaşam mecburiyetlerini dahi günah-haram açısından değerlendirmek insanları dinden soğutmaktadır.

Allah'ı doğru tanımakla, insanların düşünceleri de olumlu olarak değişmektedir. İnsanlara Allah sevgisi ve muhabbeti aşılacak yerine korku ve yeis aşılacak, her konuda cehennem ile korkutmak, insanları Allah'ın rahmetinden hâşâ şüpheyeye düşürür.

Zümer sûresi 53. âyetinde;

"De ki: “Ey kendilerinin aleyhine aşırı giden kullarım! Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları affeder. Muhakkak ki 'Hüve' 'el Gafur'dur, 'er Rahîm'dir.” buyrulmaktadır.

ZAMANIN TERAKKİSİ KARŞISINDA GEÇMİŞ MEZHEPLERİN DURUMU

Her zamanda dini yorumlayanlar olabilir. Mezhepler zaman ve zemin ile sınırlıdır. Geçmiş zamanın yorumunu ileri zamanlara taşımakta yanılmalar olmaktadır. Çünkü zaman zamana uymamaktadır.

Allah, dünya insanlarına kendi programını teklif etti. İnsanlar peygamberlerle gönderileni değiştirerek kendi fikirlerini ilâhi bilgiler olarak insanlara empoze ettiler. Bugün dini çekişmelerin temelinde bu vardır. Aslında günümüz insanlarında genel olarak gördüğümüz dine itiraz, Allah'ın bildirdiği ilme değil de insanların din hakkındaki icatlarıdır.

Mezhepler, mezhep imamları olarak bilinen ve tanınan kişiler tarafından icad edilmemiştir. Alimler veya imamlar mezhep kuruyoruz diye ortaya çıkmamışlardır. Muhakkak ki alimler zamanın ihtiyaçlarına cevap vermek ve Din-i İslâm'a yapılan saldırıları önlemek için Kur'an ve Sünnet'i esas alarak mücadele etmişlerdir. Onlar, kendi zamanları içinde dine hizmet için çalışmışlardır. Daha sonraki devirlerde gelenler her alimin yorumlarını “**tabulaştırarak**” dini yollar anlamında mezhepler haline getirmişlerdir. Zaman içinde koyulaşan ve katılaştıran mezhepler Kur'an ve sünneti dahi arka planda bırakan tabular ve dogmalar haline getirilmiştir.

ASR-I SAADET

Mezheplere iman edenler o zamanın yorumunu kabul etmektedirler. Ancak, mezheplerin geleceğe cevap veremediği görülmektedir. Önceki devirlerde dini yorumlayan mezheplerin bilgisini bugün esas alamayız. Onun için Peygamberimiz; “**Muhaddesunu yani Allah’tan ilham ve beyan alanları**” işaret buyurarak dinin her zaman dilimindeki yaşam ve anlayışa göre anlaşılıp idrak edilmesini istemişlerdir. Madem ki, “**kulle yevmin huve fi şe'n / HÜVE, her an bir şandadır**” (Rahman 29), o halde her devrin anlatımı da farklı olacaktır.

Geçmiş mezheplerin anlatımı için güzel bir anlatım denir ama bugün onlarla amel edilemez. Zamanın İnsanı ile tatbikat yapılır. Velâyetin sözleri takdir de edilir, tatbik de edilir. Çünkü velâyetin açıklaması her zamana hitap ediyor, ancak mezheplerin anlatımı her zamana uymuyor.

Kişi, her şeyi yaşadığı dünya ve zamanın şartları içinde değerlendirebilir. Ancak velâyetin, bu şartların üstünde değerlendirmesi vardır. Velâyete bu imkan lütfedilmiştir. Çünkü velâyet Allah'ın nuru ile nazar eder.

Zamanın İnsan'ına teveccüh ederek yapılan dua kabul olur. Her Zamanın İnsanı "**Bana uyunuz**" buyurur. Terakki için Zamanın İnsanı'na uymak lazımdır. Allah'ın o zaman için indirdiği Rahmet'i yani Zamanın İnsanı'nı bir kenara koyarak yürümek mümkün değildir.

Peygamberinin mesleği tüccar olan müslümanların ekonomi ve ticarete geri kalmalarında herhalde mezheplerin tuhaf yasaklarının etkisi inkar olunamaz. Halbuki ticaret dinimizde övülmüş ve müslümanların ekonomik açıdan kalkınmaları teşvik edilmiştir. Bu konudaki hadisi şeriflerden bazıları şöyledir: “**Dürüst, sözüne ve işine güvenilen tüccar, nebîler, siddîklar ve şehitlerle beraberdir.**” (Tirmizî; İbn Mâce); “**Rızkın onda dokuzu ticarettedir.**” (Münâvî, Feyzü'l-kadir)

Mezheplerin ağırlığı altındaki din alimlerinin gelişen ve değişen ekonomik kurallarla ilgili fetvaları müslümanların ekonomi ve ticaret alanında gelişmesini engellemiştir. Geçmişe ait fıkıh kurallarının bugüne taşınmak istenmesi ile 20. yüzyılın ekonomisine asırlar öncesinin gözlükleriyle bakılmak istenmiştir. Son zamanın uleması da artık pek çok şeyin farkına varmaya başlamıştır.

Günümüzde İslâmi bankacılık ya da faizsiz finans adı altında piyasa kapmaya çalışan sistemler detaylı incelendiğinde mezheplere uymanın ağırlığı altında pek çok hulleye başvurulduğu, yani daha açık bir deyişle her şeyin kitabına uydurulmaya çalışıldığı görülmektedir.

Son devir ulemasını fıkıhtaki iki mesele zorlamaktadır. Bunlar faiz meselesi ve karz (borç alıp verme) meselesine ait fıkıh (İslâm hukuku) kurallarıdır. Halbuki konu hakkındaki hadisler dikkatle incelendiğinde mesele Efendimiz tarafından çok güzel halledilmiştir:

ASR-I SAADET

Cabir b. Abdullah şöyle rivayet ediyor: '**Benim Hz. Peygamber'de bir alacağım vardı. Bana alacağımı verdiği gibi fazlasını da verdi**'. (Buhari/Müslim)

Hz. Peygamber'in kendisinden alacaklı olan kişiye, devesinden daha güzel bir deve vermiş ve '**İnsanların en hayırlısı, borcunu en güzel şekilde ödeyendir**' buyurmuştur. (Buhari/Müslim)

Hz. Peygamber, borcun en güzel bir şekilde ödenmesini emretmiştir. Ne enteresandır ki boçlunun borcunu fazlasıyla ödemesi bile bazı mezheplere göre "**faiz**" olarak değerlendirilmektedir.

Bu kadar açık ve güzel hadis-i şeriflere rağmen mezheplere ait fıkıh kitapları, yerine getirilmesi mümkün olmayan pek çok kurallar ile doldurulmuştur. Öyleki o kurallar ile ticaret yapmak bugün mümkün olmasa gerekir.

Birkaç örnek vermek gerekirse emekli maaşından, kredi kartı ile alışveriş yapmaya kadar günlük hayatın bir parçası haline gelen her uygulama ulema tarafından "**haram olan kat be kat faiz**" açısından irdelenmekte ve verilen tuhaf fetvalar ile müslümanların kafası karıştırılmaktadır. Emekli maaşının dahi faiz ile ilişkilendirilmesi ne kadar tuhaftır.

Faiz o zamanın şartları içinde o şekilde ifade edilmiştir. Bugünün şartları içerisinde faizi nasıl değerlendirmeliyiz?

Rabbimiz “**Ben her an yeni bir şandayım**” buyurmakla her zaman için şartların değişebileceğinin de işaretini lütfetmiştir. Peki, her yeni zamanın şartlarına uygun olan hükmü kim verecektir?

Geçmiş mezhep uygulamalarını bugüne taşıyan zahir ulema mı? Yoksa Allah'ımızın ilham ve beyanlarını lütfettiği Zamanın İnsanı mı?

O yüzden her zamanın müçtehidleri olan “**gönül sahipleri**” bu vazifeyi üstlenmişlerdir. Ulemanın zaten tam olarak kendi uhdesinde olmayan bu görevi "*içtihad kapısı kapanmıştır*" diyerek kapatması ve geçmiş uygulamaları bu zamana taşımaya kalkması müslümanların geri kalma sebeplerinin başında gelmektedir.

Bu fetvaların içinde belki de en tuhaflarından birisi de Mısır uleması tarafından verilmiş sigorta fetvasıdır. Buna göre sigorta yaptırmak müslümanlar için mekruhtur. Ancak sigorta şirketi müslümanların değil de ecnebîlerin olursa sigorta yaptırılması uygundur. Bu fetvanın değerlendirilmesini aziz okurların vicdanlarına bırakıyoruz.

Hatta ve hatta, Peygamberimizin; “**Güler yüz sa-**

ASR-I SAADET

dakadır” buyurmasına rağmen, dinimizde gülmenin dahi mekruh sayılmasını hayretle karşılamak gerekir.

Maalesef geçmişte ve günümüzde din âlimlerinin yaşamın realitesi ile bağdaşması mümkün olmayan sayılamayacak kadar çok görüşleri ve hatta fetvaları vardır. Bunların sebebi günümüz din alimlerinin geçmiş asırların mezhep kurallarına takılıp kalmış olmalarıdır.

Günümüz dünyasındaki yenilikler de muhakkaktır ki, Allah’ın arzu ve takdiri ile mümkün olmaktadır. Bugün ekonomide gelinen nokta itibarıyla bankaları ortadan kaldırmak mümkün müdür? O halde insanların hayrına olmak şartıyla, borç ve faiz hakkındaki tariflerin günümüze hitap eder şekliyle tanımlanması gerekmektedir.

Günümüz dünyasında global ekonomik enstrümanlar ve kurallar öylesine çeşitlilik göstermektedir ki, bütün bunlar hakkında fikhî kurallar koymak ve fetvalar vermek kolay olmasa gerekir. Ancak teknoloji ne kadar ileri giderse gitsin, Kur'an'ın ve Peygamberimizin gösterdiği hedef ve amaç bellidir. Amaç ticarete adaletin temini, almanın ve satanın zarar görmemesi ve yapılan ticaretin toplumun hatta tüm insanların hayrına olmasıdır. Kur'an'ın emri müslümanların hayırlarda yarışmasıdır. Hayırlı olan emredilmiş, şerli olan yasaklanmıştır. Her işte adaletli olmak farzdır. Peygamberimizin tavsiyeleri hem Kur'an'a uygun hem de insanlığın hayrınadır. Bir ekonomik ens-

truman veya bir ticari antlaşma insanların hayrına ise doğrudur.

“Her ne kadar müftüler sana fetva verseler de, sen yine kalbine danış.” (Suyuti- Camius sagir) hükümünce her müslüman önce kalbine danışmalıdır. Niyetler, zahir kuralların fevkindedir. Peygamberimiz **"Ameller, niyete göredir"** buyurmuştur. Her tüccar yaptığı ticaretin inceliklerini bilir ve imanının verdiği ilhama göre kendisini kontrol edebilir. O halde asıl olan, her konuda uyulması mümkün olmayan fetvalar vermek yerine, müslümanların kalbî ve manevî eğitimleri olsa gerekir. Şüphesiz ki dergahlar ve diğer manevî kurumlar çağlar boyunca müslümanların kalbî ve manevî eğitim merkezleri olmuşlardır.

Allah'ımızın, zaman (dehr) ismi ile her devirde daha ileri ve daha yeni ilhamlar lütfettiği görülmektedir. Bu bakımdan mezheplerin ve tarikatların anlayışlarının her zaman içinde değişmesi zaruridir. Her ne kadar dünya, insanlar eliyle değişiyor görünse de esasta Allah'ın insanlara lütfettiği ilhamlar ile değişmektedir.

Artık dünya insanların anlayışları ileri bir duruma gelmiştir. Buna karşı mezhepler bu ileri anlayışa cevap verememektedir.

Günümüzden asırlar önceki din ve hayat an-

ASR-I SAADET

**layışında ısrar etmenin ne medeniyete ne insanlı-
ğa ne de dinimize faydası vardır. Aksi takdir-
de Allah'ın lütfettiği yenilikler inkar edilmiş gibi
olunur ki, bu da mümkün değildir.**

İslâm'ın daha ileri bir anlayışı ve terakkisi için dini halka iletmekle vazifeli olanların da bu fikirde birleşmele-ri uygun olur kanaatindeyiz.

MEZHEPLERDE MİRAC ANLAYIŞI

Enteresandır ki, muhtelif İslâm mezhepleri Miraç konusundaki rivayetlere önem vermişlerdir. Acaba bu du-
rum Miraç hususiyetinin Sırr-ı Âdem hakikatinin en önemli merhalesi olmasından mıdır?

Şurası bilinmelidir ki Miraç anlayışının bozulması Allah-insan beraberliğinin doğru olarak anlaşılmasına ve dolayısıyla dinin yozlaşmasına zemin hazırlar.

Maalesef hadis kitapları Miraç konusu hakkındaki asılsız rivayetler ile doludur. Meselenin önemi bakımın-
dan bir kaç misal vermek gerekirse, hadis kitaplarında ri-
vayet edilen, Miraç'ta Musa peygamberin (haşa!) Pey-
gamberimize akıl vermesi ile farz namazlar husu-
sunda Allah ile pazarlık edilmesi, pazarlık sonuncunda
günde 50 vakit olan farz namazların günde 5 vakte düşü-
rülmesi, Peygamberimize Miraç yolunda bir ifritin (azılı

şeytanın) saldırması gibi akla, mantığa, dinin hakikatine aykırı ve hiçbir manası olmayan daha pek çok rivayetlerden bahsedilebilir.

Kanaatimizce hadis kitaplarındaki bu asılsız rivayetler müslümanlığı henüz kabul eden Yahudi din adamlarından sızmıştır. Yahudi asıllı Kab'ul Ahbar ve onun ders halkasında bulunan Ebu Hüreyre, benzer rivayetlerde adı en çok geçen ravilerdendir.

Yine bazı mezheplerde kabul gören, Miraç anlayışında Peygamberimizin parmağından nübüvvet yüzüğünü bir aslanın kapması, Peygamberimizin, İmam-ı Ali'yi perde arkasından görüp hâşâ; "*Yâ Ali, annenden doğduğunu görmeseydim sana Allah diye tapardım*" şeklindeki ifadeler, Peygamberimizin Miraç'tan dönüşünde kırklar meclisine uğraması, kırklar tarafından önce içeri kabul edilmesi, daha sonra Cebrail'in getirdiği üzümün sıkılması, üzüm suyunun içilmesi, vecde gelinmesi (mest olunması), semaya durulması (semah dönülmesi), Peygamberin semaha katılması, coşması, tacının yere düşmesi....gibi dinin ruhuna ve özüne aykırı pek çok rivayetler sayılabilir.

Bu metinlerde geçen semah, taç, kırklar meclisi gibi terimlerin Peygamberimiz zamanında bilinmediği ve kullanılmadığı da tarihen sabittir.

ASR-I SAADET

Benzer rivayetlerin çoğunlukla Osmanlı'ya rakip olan Safevî devletinin hükümdarı Şah İsmail'den (Hatayî) nakledilmesi de olaya siyasi bir boyut katmaktadır.

Miraç konusundaki gerçek dışı rivayetler karşısında pek çok İslâm aliminin Miraç mucizesini tamamen dışladıklarını görmekteyiz. Halbuki Miraç imana tahalluk eden bir hakikattir. Hz.Ebu Bekir'in "**Sıddık**" makamı ile anılması Peygamberimizin Miraç mucizesini duyar duymaz hemen kabul ve tasdik etmesiyledir.

Peygamberimiz Miraç yapmış ve onunla beraber evliyası da Miraç izzetinden nasibedar olmuşlardır. Miraç, kulun Rabbi ile buluşması ve kulun kendi hakikatının aslında Allah'a ait olduğunu tatbikat ile idrak etmesi olarak da tarif edilebilir.

Miraç, Efendimiz'den sonra zuhur edecek gönüllere, o makama kadar yükselebileme imkanı lütfedildiğine bir işarettir.

Bununla beraber Hz.Muhammed'in peygamberliğini de kimse alamaz. Peygamberlik ele geçirilen bir şey değildir. Peygamberlik Allah'ın tayin ve takdiridir. Hangi kudret Allah'ın takdirine karşı durabilir? Bu bakımdan peygamberlik yüzüğünü aldı yahut çaldı ve yahut düşürdü gibi söylentiler İlâhi nizama uygun değildir. Peygamberlik yüzük müdür yoksa Allah'ın, vahyini ve ilmini lütfetmesi midir?

ASR-I SAADET

Efendimizin Mirac'ı ki bütün bu âlemlerin üstünde Âlemi A'mâ'da, her sıfattan münezzehtir olarak gerçekleşmiştir. O halde Âlemi A'mâ'da Allah'ın zatiyeti ilâhiyesinden başkasının olması mümkün değildir.

Peygamberimiz; “**Benim Allah ile beraber olduğum öyle bir vakit vardır ki, benimle birlikte o vakit içine ne bir mukarreb melek ne de bir mürsel nebi sığar.**” buyurmuştur ki maneviyatta bu hususiyet “**Lima Allah**” sırrıdır. Yani, Allah ile Hz.Muhammed'in (s.a.v) öyle bir hususiyeti vardır ki, o hususiyete peygamberler de melekler de muttali değildir.

TARİKAT ANLAYIŞI VE MEŞAYİH

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Sevgili Efendimizin; “**Din güzel ahlâktır**” hadisinin uygulama merkezleri olan tarikatlar müslümanların manevî ve ruhî terakkilerini esas almıştır. Tarikatlar İslâm'ın ince noktalarını da açmıştır.

Bir tarikat insanı Allah'a ulaştırıyorsa doğrudur. İnsanı Allah'a ulaştırmayan tarikatlar dünyevî gayretlerdir. Çünkü bir tarikatte asıl amaç ilmen, fikren ve kalben terakki etmek, kemâle ermek ve Hakk'ı bulmaktır. Bunun dışında olarak, siyasî güç kazanmak veya dünyevî menfaatler sağlamak amaç ve hedefindeki gayretler tarikat terbiyesi ve Hakk yakınlığı bulmak niyeti ile bağdaşmaz.

Niçin pek çok tarikatlar kurulmuştur? Diye sorulursa şöyle cevap verilmesi uygun olur kanaatindeyiz: Tarikatlar insan meşreplerini dikkate alır. Onun için talip olan kişi kendi meşrep ve karakterine uygun olan bir manevi yola intisap ederse daha güzel terakki eder.

Tarikatlar insanları meşrepleri açısından zorlamaz. İnsanlara, yaşam meşrepleri için müdahale edilmesi uygun olmasa gerekir. Bütün insanları bir Allah yaratmıştır ancak Allah kendisindeki sonsuzluğu meşrepler ve zevkler şeklinde kullarına yansıtmıştır.

ASR-I SAADET

Dergah şeyhi olan zatın Allah tarafından vazifelen-
dirilmiş hâl ve makam sahibi bir gönül noktası olması la-
zımdır. Maneviyat yetiştirme ve yoğurulma işidir. Kırk sene
Taptuk kapısında hizmet eden Hz.Yunus ne güzel bir mi-
saldır.

Maneviyatta irşada heves edenler olabilir. Mürşid-
lik, heves ve iddia ile değil, Hakk'ı bulup ondan sonra el
vermekle yani Hakk arzusu ile olur. Hz.Süreyya; “**Hakk'ı
bulmadan el verme, çünkü evladını kurtaramaz-
sın**” buyurmaktadır. Çünkü Allah'tan başka bir mevcut
yoktur. İlim ve irşad O'nundur. O, hangi gönülden ilâhî
hakikati açarsa o noktadan feyz alınır.

Mürşid konusu Allah'ın tertibindeki hususi bir ma-
kamı ifade eder. Bu yetiştirme Hz.Âdem ile başladı. O hal-
de Âdem'in yetişmesi Allah ile oldu. Buna göre dervişin
Hakk'ı bulması hususu hakikatte Allah tarafından yetiştir-
ilmesi ile mümkündür. Sonra da vazifesi halka dönüp
evlat yetiştirmesidir. Mürşid, dervişi yetiştirir, an-
cak “**Mürşidlik tatbikatı**” Allah'a aittir.

Bir takım manevi kişilerin ilk defa karşılaştıkları ki-
şilere teberrüken icazetname vermesi, irşad makamına
tayin etmesi ya da şeyhin Hakk'a yürümesinden sonra
oğlunun postnişin olarak kabul görmesi gibi uygulamalar
doğru olmasa gerekir. Mürşidin tayin ve takdiri Allah'a
aittir.

Şûra sûresi 13. âyetinde;

"Allah dilediğini Hû'ya mücteba eyler (seçer) ve inabe edeni (Mürşid'e bağlananı) Hû'ya hidayet eyler." buyrulmaktadır.

O halde Mürşid'in tayini de, dervişin nasibi de Allah'a aittir.

Umuma Mürşid olmak için Miraç yapmak, Hakk'ı bulup halka dönmek, tâc-ı telvini giymek, taht-ı temkine oturmak ve Cenabı Hakk'ın, **"Seni, Es Selâm ve El Mümin isimlerine mazhar-ı tam kıldım."** hitabı izzetine mazhar olmak icabeder. Hanımlara ise umumi olarak irşad makamından nasip verilmemiştir. Ancak kadınlar veliye olurlar.

Mürşid'lik makamında peygamberlik makamının bir mirası olarak erkeğe hükmedilmiştir. Kadından veliye olur; ancak mürşidelik söz konusu değildir. Nitekim hanım peygamber gönderilmemiştir.

Kur'an'da; **"Hû'ya varmaya 'el vesîle'yi arayınız,"** (Maide 35) buyrulmaktadır. **El vesîle**, bu sırdan hissement olan, insanları Hakk'ın kapısına getirmeye vazifeli olan gönüldür.

Derviş muhtelif merhalelerden geçerek yetişir ve ir-

ASR-I SAADET

şad makamına erişir. Haddizatında Allah'ın rızası bütün kullarının bu makama gelmesidir. Onun için insanlara Mürşid tayin edilmiştir.

Bütün tarikatlar silsilelerini Peygamberimize intikal ettirirler. O halde tarikatların tutum ve davranışlarında, Peygamberimizin tavsiyelerine dikkatli olmaları gerekir. Ehl-i tarikin içki, sigara, nargile ve uyuşturucu gibi fenalıkların mübtelası olmaması icap eder. Yani Allah'tan başka hiç bir şeyin tutkunu olmaması icap etmektedir. Hele ki, meşayih makamında olanların daha da dikkatli olmaları icap etmez mi?

ZAMANIN TERAKKİSİ KARŞISINDA GEÇMİŞ TARİKATLARIN DURUMU

"**On iki imam**" ile beraber müslümanların dini ve maneviyatı hakikat noktasından idrak etmeleri gerekirdi ancak müslümanların fırkalara bölünmüş oldukları görülmektedir. Mezhepler de tarikatlar da taraftarlık anlayışı içinde kabul gördü. Allah dini olan İslâm'ın özü ve hakikatinden uzaklaşıldı ve mezhepler dinin aslı gibi kabul edilmeye başlandı. Tarikatların "**ilâhî okul**" olma vasfı da dejenere edildi.

Birkaç tarikattan ders veren meşayihe tesadüf ediyoruz. **Manevi olan hangi tarikattan Hakk'ı buldu ise o tarikatın neşe ve meşrebinden lütfeder.** Tari-

katlar insan meşreplerini dikkate aldığına göre bir şeyhin birkaç tarikattan feyz vermesi de mümkün olmasa gerekir. Çünkü her insanın bir meşrebi vardır. Bütün meşreplerin bir kişide olması düşünülemez.

Zamanın değişmesi karşısında dergah eğitiminin de değişmesi zaruridir. Geçmişte olduğu şekliyle inzivaya çekilerek bir lokma bir hırka anlayışı ile manevi ve dünyevi yaşamın sürdürülmesi pek mümkün görülmemektedir. **Günümüzde dervişlerin hem manevi hem de dünyevi terakki etmeleri gerekmektedir. Kimseye muhtaç olmadan elinin emeğiyle geçinmek, vatan ve millete faydalı bir müslüman olmak dinimizin gereği olduğuna göre günümüz dergâhlarının, dervişleri hem manevi olgunluğa ulaştırmada hem de zamanın yaşamına hazırlamada birer eğitim kurumu olarak işlev görmeleri gerekmektedir.**

İSLÂM'DA İBADET VE İBADET MEKÂNLARI

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Peygamberimizin buyurduğu; “**Bütün yeryüzü bana mescid kılındı**” hükmünce müslümanlar her yerde namaz kılabilirler ancak dinin direği olan namaz ibadetinin temsil mekanı camilerdir. Camilerde cemaatle kılınan namaz müslüman toplumunun birlik ve beraberliğini de temsil eder. Cenabı Peygamberimizin tatbikatı da böyle olmuştur. Medine'ye geldiğinde müslümanların istiklâlini ve beraberliğini temsil anlamında mescidler yapılmıştır.

Camiler, İslâm dininin temsil mekanlarıdır. Tarikatlardaki toplanma mekanları ise maneviyatı temsil eder. Bu mekanlarda yapılan zikirler, semalar, semahlar, dualar, niyazlar ve ilticalar her ne kadar ibadet sayılsa bile hususi gayretlerdir. O topluluğa aittir. Namaz ise dînîdir. İslâmiyeti temsil eder. Namaz farzdır, diğer mekanlardaki gayretler ise her topluluğun kendisine mahsustur.

Cami kelime anlamı olarak cemden gelir yani müslümanların toplanması anlamındadır. Cemaat “**cem olanlar**” anlamındadır. En sonunda zaten Allah'ın huzurunda cem olacağız. Cem olmak İslâm'ın bir kavramıdır ve müslümanlar camide cem oluyorlar. Bunun dışında

ASR-I SAADET

kalarak “**camiye alternatif veya karşıt**” mekânlar doğru olmasa gerekir.

Maddi hayattaki bilgileri ihtiva eden okullar olduğu gibi manevi hayatı idrak etmek için de okullar olacağı muhakkaktır. Maneviyattaki diğer mekanları bu şekilde değerlendirmek gerekir.

Manevi merkezler bir yetişme yeridir, murat, Hakk'ı bulmaktır. Dervişin, Mürşid'i tasdik etmesinin, bir ifadesi olması lazımdır. Maneviyatta ilham ve beyan alınır. Bunlar, Mürşid ile karşılıklı konuşulur, tezekkür edilir. Bu, yetişmenin ince noktasıdır.

Şüphesiz ki her manevi topluluğun kendilerine ait dua ve zikir ayinleri vardır. Murat, Hakk'a ilticadır. Ancak bu manevi ayinlerin dinin asliyyetine aykırı olmaması icap eder.

Bazı mekanlarda rastlanan kişiye secde etmek, İslâmiyetin ana unsuru olan “**ancak Allah'a secde edilir**” düsturuna uygun düşmese gerekir. Cenâb-ı Peygamber kendisine secde edilmesine mani olmuştur. İslâmiyette secde Kur'an'da emredildiği şekliyle kibleye doğru dönülerek yapılır ve murat Allah'a secdedir.

Namaz ve namazın bir rüknü olan secdenin çok hususi ve ileri anlatımları da vardır. Hakk'ı bulmuş bir veli namazını kılınca kalbinde “**namazın benden bana**”

ilhamını alır. Şu halde namaz ve secde kulun Rabbi ile olan çok hususi beraberliğini ifade eder.

Namaz ibadeti Kur'an'da rükû, secde ve kıraat kelimeleri ile tarif ve emredilmiş ve Peygamberimizin örnek olması ile müslümanlar namaz kılmışlardır.

Bazı mekanlarda yapılan zikirler, semahlar, semalar, ayinler, dualar, mevlidler... gibi çok çeşitli uygulamalar her ne kadar Allah rızasına yönelik niyetlerle yapılsa da Allah'ın emri ve Peygamberimizin tarifi ile yapılan "**namaz ibadeti**"nin karşılığı olamaz.

İbadet ancak Allah'ın ve Peygamberimizin bildirdiği şekilde olabilir. Allahımız kendisine nasıl ibadet edileceğini Peygamberimiz ile bildirmiş ve Ehl-i Beyt imamları da Peygamberimizin sünnetinden yürümüşlerdir. Bu gerçek ortada iken biz değişik ibadet ediyoruz demek geçerli olmaz.

Bir mezhep diğer mezhebi inkar etmemelidir. Mezhepler yorumlardır. Birbirlerine tahammül etmek mecburiyetindedirler. Çünkü insanların mizaç ve meşrepleri değişiktir. İslâm'ın temel düsturlarına ters düşmemek kaydıyla mezhepler her zamanda olabilir, yanlış olan mezhep taassubudur.

ASR-I SAADET

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Ehl-i zahir, Peygamberimizin Hakk'a yürümesi ile Asr-ı Saadet'i bitmiş kabul eder. Oysa İnkılâb-ı Kebir'e kadar sürecek her zaman Asr-ı Saadet'tir. Çünkü ahir zaman peygamberi Hz.Muhammed'in (s.a.v) şeriati devamdadır. Nübüvvet bakımından, Sevgili Efendimizin dünyayı teşrif buyurduğu andan itibaren hüküm süren ve Allah dininin ikmalî manasına gelen Asr-ı Saadet'tir.

Asr-ı Saadet, Zamanın Sahibi olan gönül noktasını da işaret eder. Çünkü Peygamberimizin getirmiş olduğu ilâhî ilim, her zamanın sahibi olan gönül noktası ile yani "**Zamanın İnsanı**" ile açılmaktadır. Yani, Asr-ı Saadet ile Sevgili Efendimizdeki velâyet sırrının her zaman içindeki açılmasına da işaret edilmiştir.

Neden Asr-ı Saadet? Çünkü bütün insanlara Sevgili Efendimizin teşrifi ile Hakk yakınlığı bulunacağına müjdesi verilmiştir. O halde her insan O'nunla şahsiyet kazanmıştır.

Zamanın İnsanı'na uymak konusu tam olarak idrak edilememektedir.

Hz. Muhammed'e gelinceye kadarki peygamber-

ASR-I SAADET

lerde ağırlıklı olarak dünya anlayışı ile ilgili olan hususlar bildirilmesine rağmen ilâhi bilgi, Efendimizden sonra âlemlerin fevkinde bir hususiyet kazanmıştır.

Peygamberimiz sadece dünya ile ilgili konuları değil âlemler ve oralardaki hususiyetler ile ilgili bilgiler de lütfetmiştir. Semavatı, cehennemleri, cennetleri, Sidret'ül Münteha'yı Âlem-i Âmâ'yı anlatmıştır.

Bunları anlatması kullar için müjdedir. Çünkü o âlemlerin bu dünya yaşamında zikredilmesi kul olarak görünen varlığın Allah'a ve Resûl noktasına tam olarak uyması durumunda, o âlemlere kadem basabileceğini işaret etmektedir.

Dinin bu hususiyetlerini tezekkür edip terakki etmek yerine yemek içmek adabı, kılık kıyafet, saç sakal, şalvar takke ile uğraşılması dine hizmet olmasa gerekir.

Sevgili Peygamberimiz hayatı boyunca Allah'ın bildirdiği hedefe uymaya çalışmıştır. Hz. Aişe'ye sorulduğunda Peygamberimiz için; "**O'nun yaşamı Kur'an'dır**" buyurmuşlardır.

Yaşam bizim mecbur olduğumuz bir konudur. Ancak biz dünyaya sadece yaşamak için gelmedik. İnsan bu dünyaya yaşamının gayesini tahsil etmek, maddi ve manevi rızıklanmak için gönderilmiştir.

Hz. Muhammed'in bildirdiği Kur'an'ı her zamana göre açıp anlatan Zamanın Sahibi olan gönül noktaları tebliğ yapar ve öğüt verirler. Zamanın Sahibi'nin böyle bir vazifesi vardır.

Sevgili Efendimizden sonra on iki imam zuhur etmiştir. Peki, ne oldu? Hz. Muhammed'in işaret buyurmuş olduğu vazifeli ilâhi imamlar kabul ve tasdik edildi mi?

Kerbelâ faciasına rağmen Rabbimiz yine insanlara ilâhi imamlar göndermiş ve onlar ile rahmetini sunmuştur. Ama insanlar onları da katletmişlerdir.

On ikinci imam Muhammed Mehdi ise insanlara naibler vasıtasıyla tebliğ yapmış ve bir müddet sonra da gâib olmuştur. Rabbimiz ondan sonra bu tebliği hususiyede yürütmüştür. Zamanın Sahipleri daire-i hususiyede vazifelerini deruhte etmişlerdir.

Zamanın Sahibi'nin gizli oluşunu dünyevî olarak değil, mânevî hususiyeti ile idrak etmek icap eder. O kendisini açsa da karşısındaki kişiler onun Zamanın Sahibi olduğundan şüphe duyar. Böylece Allah onu muhafaza etmiş olur.

Zamanın Sahibi olan gönül tanınmasa bile onun varlığına iman edilmesi icap eder. O gönül, ilâhî mesajı intikal ettiren Hz. Muhammed'e istinaden vazifesini yap-

ASR-I SAADET

makta ve kıyamete kadar da yapmaya devam edecektir. O zatın gönlünde; "**Ene Muhammed**" zuhur ediyor olsa gerekir. Efendimizin mesajını o zamanda insanlara intikal ettiren gönül o Zamanın Sahibi'dir.

Görmediğimiz halde Allah'ın böyle bir tertibi olduğuna iman ediyorsak, "**amenna ve saddockna**" diyebiliyorsak, o zaman Allah'ımızın bu tertibinden feyz alıyoruz demektir.

SÜNNET-İ NEBEVÎ'NİN GÜNÜMÜZE TAŞINMASI

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Bu konuda müslümanlar için lütfedilen; **"...Resûlullah, sizin için, Allah'a ve ahiret gününe kavuşmayı umanlar ve Allah'ı çok zikredenler için en güzel örnektir."** (Ahzab 21) âyeti delil teşkil eder.

Sevgili Peygamberimizi örnek almamızı Rabbimiz Kur'an-ı Kerîm'inde bizlere bildirmişlerdir. Ona benzetmek, onun sadece zahiri yaşamına uymak olmasa gerekir. Hâlbuki görülüyor ki, onun dünyevî yaşamı ile ilgili konular öne çıkarılmaktadır.

Hz. Âdem'den başlayan peygamberlik tatbikatının, hatem noktası olan Sevgili Peygamberimizin, Rabbimizi bize bildirmesi ve ilahî vazifesinin icabı dini tamamlaması noktasında getirmiş olduğu mesajı dikkate almak yerine, onun sadece dünyevî yaşam tatbikatlarının anlatılması Peygamberimizin ilâhi mesajının tam idrak edilemediğini göstermektedir.

Sevgili Efendimiz, büyük bir vazife ile gelmiş, Rabbimizin kıyamete kadar mer'iyette olacak tatbikatları hakkında bilgiler lütfetmişlerdir. İnsanların da kendilerine ideal olarak bunu hedef almaları icap eder.

ASR-I SAADET

Giyinmek, yemek-içmek adabı gibi dünya mecburiyetleri kişisel şeylerdir. Bunları takip etmek isteyenler de olabilir. Ancak esas olan Peygamberimizin ilâhî mesajının idrak edilip yaşamın buna göre tanzim edilmesidir.

Bizler de Hz. Muhammed'e olan sevgimizden ona uyuyoruz. Bizlerin ona uymak için cehd-ü gayret içerisine girmemiz, Hz. Muhammed'in tebliğine tam olarak uymak çabasıdır. Bu ilâhî tebliğ ile ilgili hususlar Kur'an'da geniş bir şekilde bildirilmiştir.

Sevgili Efendimizin bizlere lütfettiği Kur'an-ı Kerîm hala geçerliliğini muhafaza ettiğine göre mezheplerin taassubu sonucunda meydana getirilen günümüzdeki İslâm anlayışlarından müslümanlar ızdırap duymaktadır.

İslâm, medeniyeti ve güzel ahlakı va'z eden bir dindir. Yaşama ait bazı uydurmaları din diye dayatanlar insanların İslâm'a ters bakmalarına sebep olmuştur. Sevgili Efendimizin Kur'an'a uygun olmayan bir söz söylemesi mümkün değildir. O zaman hâşâ kendi söylediğini kendisi boşa çıkarmış olmaz mı?

Bu dünya yaşamında mecburiyetlerimiz vardır. İnsan vücudunun mecburiyetlerinden kaynaklanan şeyler için Allah'ımız günah yazmaz. Allah'ı ve insanı tanımayanların, hayatın her safhasını ve her makamını yaşamayanların din adına icat ettiği kurallar din değildir.

Tarih boyunca İslâm adına yapılan uydurmaların yaygınlık kazanması bu uydurmaların meşru gibi görülmesine sebep olmaktadır. Ancak Kur'an'da; "**Eğer yeryüzündekilerin çoğuna uyarsan seni Allah yolundan saptırırlar. Onlar ancak zanna uyuyorlar ve onlar sadece yalan uyduruyorlar.**" buyrulmaktadır. (En'am 116)

İslâm'da "**sünnet**" denildiği zaman, Peygamberimize Allah'ın bildirdiği ilim ve bilgiden ziyade, Peygamberimizin çok hususi yaşamı ile ilgili ayrıntılar ortaya konulmaktadır. Aslında Peygamberimizin insanlara örnek olacak hedeflerini ve yaşam felsefesini benimsemek lazımdır. Ayrıca Peygamberimizin Rabbimizle olan hususiyetlerini idrak etmek icap eder. Sadece zahiri ve dünyevi yaşam tarzını esas alıp, Peygamberimizin Allah'ımızla olan hususiyetinden bahsetmemek eksiklik olur.

Sünnetin tespiti ve günümüze taşınması hususunda, Peygamberimiz dünyevî akılla değerlendirilmek istenmektedir. Dünyevî bakış açısı ile peygamberin tahdid edilmesi mümkün değildir.

Bir şeyin yapılmasını istemeyenler men etmek için "**günah**" demişlerdir. Pek çok dini husus maalesef Peygamberimize atıf yapılarak ifade edilmiştir.

Efendimiz zamanında üç parmakla yemek yenildiği

ASR-I SAADET

söyleniyor. Bugün de, peygambere uyacağım diye üç parmakla yemek yenilmek istenmesi Peygamber'e uymak mıdır?

Peygamber Efendimiz fevkalâde nazik, fevkalade kibar, çok şık ve temiz giyinen, güler yüzlü, herkesle sevgi ve saygı ile konuşan bir insandı. Bütün bunları bir kenara bırakıp belki o zamanın şartlarının getirdiği bir mecburiyetin örnek alınması doğru mudur? Madem bu şekilde düşünenler var o halde Peygamberimiz zamanındaki yaşam şeklinin ve şartlarının aynısını neden tatbik etmiyorlar

Hadis alimleri, Peygamberimizin sözlerini, râvi zincirine göre kabul ediyor. Bu, Peygamberimizin sözünü değil de râviyi esas almak olur ki, doğru değildir. Üstelik meşru halife İmam-ı Ali'ye isyan edenleri ve Ehl-i Beyt katillerini güvenilir hadis ravileri arasında saymak da konunun siyasi taraftarlık yönünün olduğunu göstermektedir.

“Peygamberden sonra her şey beşerîdir!” diyenler, sıra hadis kitaplarına ve geçmiş zamanların mezhep kurallarına gelince kutsallık atfetmişlerdir.

Peygamberimizden rivayet edildiği kabul gören sözler, Kur'an'a uygunluk açısından değil de rivayet edenlerin (râvi zinciri) durumu yönünden değerlendiril-

miştir. Râvi zinciri ile hadisleri değerlendirenler, râvilerin de beşer olduklarını görmezler mi? Yahut mezhep kuralarını dinin aslı gibi kabul edenler, müçtehidlerin de mezhep imamlarının da beşer olduklarını görmezler mi?

Dokunulmaz görülen hadis kitaplarında maalesef doğru ile yanlış birbirine karışmıştır. Pek çok rivayet Kur'an'ın ruhuna uygun düşmemektedir. Halbuki Peygamberimizin sözleri hem Kur'an'a uygun hem de insanlığın hayrınadır.

Velâyet, hadisleri beşerî olan râvi zinciri ile değil, Allah'ın lütfettiği ilham ve beyan ile değerlendirir. Zamanın İnsanı, Kur'an'ı ve Hadis'leri Allah'ın arzusuna göre yorumlar.

Günümüzde hadislerin tasnif edilmesi ve en sahih olan rivayetlerin seçilmesi faaliyetlerine ağırlık verildiğini görmekteyiz. Bu faaliyetler de artık son devir din alimlerinin bazı gerçeklerin farkına vardıklarını işaret etmektedir.

İSLÂM'IN ANLAŞILMASINDA VELÂYETİN ÖNEMİ

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

'**Sakaleyn**' ismi ile meşhur olan hadis-i şerifte Hz. Muhammed (s.a.v) ümmetine vasiyet ederek; "**Size iki emanet (ağırlık) bırakıyorum; Allah'ın Kitabı (Kur'an-ı Kerîm) ve Ehl-i Beyt'im (velâyetim). Bu ikisine sarılırsanız asla yolunuzu şaşırırmazsınız**" buyurmuşlardır. (Bu hadis-i şerif ve benzer rivayetler pek çok tarikten nakledilmiş olup hadis-i mütevâtirdir)

Peygamberimiz, "**Sakaleyn**" hadisi ile ümmetine velâyete tâbi olmayı vasiyet etmiştir. Bu beyan, tebligatın Allah'ın zâtîyeti ile ilgili olduğunu göstermektedir.

Peygamberimiz kendisinden sonra dinî ve manevî yolda fiiliyatla yürünmesi için velâyet yolunu işaret buyurmaktadır. Peygamberlerin yolundaki ilâhî sır ve tatbi-kat, Hz. Peygamberimizden sonra velâyet yolundan devam etmiştir. Velâyet konusunda bu kadar açık hadisler varken velâyeti inkâr edenler, dinin hakikatini anlamaktan uzak kalmışlardır.

Sakaleyn hadisinde işaret buyrulanlar; Ehl-i Beyt sırrından görünen, Allah'tan ilham ve beyan alan Muhaddesun gönülleridir.

ASR-I SAADET

Peygamberimizden sonra halk toplulukları çok daha genişlemiştir. Bu topluluklara hitap edecek insanların Allah'ın yakınlık verdiği gönüller olması gerekir ki, Allah'tan aldığı ilmi ve feyzi onlara intikal ettirebilsin. Bir gönüle Allah'ın yakınlık vermesi velâyettir. Veli olan gönülün Allah'tan aldığı ilim ve irfanı yani Allah'ın rahmet ve feyzini diğer insanlara intikal ettirmesi de nübüvvettir.

Hz.Muhammed (s.a.v); "**Ben peygamberlerin hatemiyim**" buyurduğu için kendisinden sonra gönderilen velâyet gönülleri, "**ben peygamberim**" buyuramışlardır. Yani velâyet yeni bir şeriat getirmemiştir. Şeriat getirmesi mümkün olmadığı için de peygamber sıfatını kullanmamışlardır. Lakin yaptıkları tatbikat itibarıyla nübüvvetten hissement oldukları görülmektedir. Ancak şeriat ve asliyyet itibarıyla da son peygamber Hz.Muhammed'e (s.a.v) tâbidirler.

Rabbimizin arzuyu ilâhisi, Hz.Muhammed (s.a.v) ve O'ndan sonra zuhur eden velâyet gönülleri tarafından tatbikata konulmuştur. Böylelikle Peygamberimiz tarafından telâffuz edilen ilâhi hakikatler vücûd bulmuştur.

Neml sûresi 93. âyetinde;

De ki, "Elhamdulillah, yakında HU'nun âyetlerini size gösterecek ve (onlara) arif olacaksınız ve Rabbin amel edeceklerinizden gâfil değildir." buyrulmuştur.

“**Âyetler**” aynı zamanda Peygamberimizden sonra zuhur edecek velâyet gönülleridir. O gönüller de, o gönüllere uyanlar da O'nun kaydında mevcuttur.

Peygamberimizden sonra velâyet devamdadır. Geçmiş peygamberlerde Musa'nın rabbi, İsa'nın rabbi zikredildi. Peygamberimizden sonra "**Allah'ın velisi**" zikredildi. Artık zatiyet tatbikatı var; Allah ismi, "**ismi cami**"dir ve bütün esma ve sıfatları kendinde toplar. O halde Allah'ın görünmesi velâyet ile oldu. İmam-ı Ali'yi böyle görmek tanımak lazımdır. Allah'ın görüldüğü gönül noktası olarak görmek lazımdır. İmam-ı Ali velâyeti anlattı bu çağırıcı açtı. Velâyet, İmam-ı Ali'yi tarih kitabından okumaz tatbikatla kendi kalbinden okur, başkasının anlatmasıyla değil Allah'ın anlatmasıyla bilir.

İmam-ı Ali'ye uymak noktasında, İmam-ı Ali'nin kime uyduğuna bakmak lazımdır. İmam-ı Ali de Hz. Muhammed'e uymaktadır. Peygamber'e uymak Allah'a uymak demektir. Peygamberimiz feyz noktası olarak velâyet makamı olarak İmam-ı Ali'yi meşhur Gadir Hum hadisinde bilindiği şekli ile takdim etmiştir. Velâyet İmam-ı Ali'yi nazariyat olarak değil fiiliyat olarak tanıır ve bilir. Bütün velâyet İmam-ı Ali'yi Allah'ın bidirmesi ile tanıır, kalpleriyle tasdik eder onun yolundan yürür ve olmayacak şeyleri de İmam-ı Ali'ye atfetmez. İmam-ı Ali'yi öne çıkarmak için Cenâbı Muhammed'i gölgelemez.

ASR-I SAADET

Nübüvvet bitmiştir denebilir mi? Sevgili Efendimize lütfedilen Nübüvvet hususiyeti ve hakikati, O'nun evliyasında devam etmektedir.

Sevgili Efendimiz; "**nübüvvetin hatemiyim**" buyurmuş ancak "**velâyetin hatemiyim**" buyurmamıştır. Çünkü Hz.Muhammed (s.a.v) den zuhur eden velâyet-i ilâhîye kıyamete kadar devam etmek durumundadır. Aslında velâyet tatbikatı ve programı kıyametten sonra da sürecek bir hususiyettir.

Allah'ımızın lütfetmiş olduğu her velisi birer âyettir. "**Hüve her an bir şandadır**" (*Rahman 29*) âyeti, "**Size her bir velim ile feyz sunuyorum**" mânâsına da gelmektedir.

Allah'ımız her velisine nice ikramlar yapmıştır. Veliler arasında "*o bundan büyüktür, bu şundan küçüktür*" şeklinde düşünülmemeli, tefrik yapılmamalıdır. Zaten yapmak da mümkün değildir. Allah, her velisinde değişik makam ve meşrep ile tecelli etmiştir. Allah, tertibi icabı rahmet-i ilâhiyesini gönüllere indirmektedir.

Velâyet, Allah'ın yarattığı bütün varlıkları bir bütün olarak değerlendirir. Onun için velâyet sadece Peygamberimizin ve O'nun isrinden yürüyen velilerin sözlerini kabul ediyor, daha sonraki din yorumcularının mezhep anlayışlarına itibar etmiyor. Çünkü mezhep sahipleri bu dünya yaşamındaki insanların hasletlerini esas alarak di-

ni değerlendirmişlerdir. Velâyet ise insan varlığının asliyet-i ilâhîyesine göre değerlendirme yapmaktadır.

Velâyet bir gönülde yetişmekle mümkündür. Nasıl ki din için peygambere ihtiyaç vardır, maneviyat için de manevi bir gönle ihtiyaç vardır.

Kur'an'dan herkes kendi nasibini almaktadır, ancak hususiyede olan gönüller daha ileri idrak ediyorlar. Bu da velâyet ile ilgilidir. Velâyet yolunda olanlar Allah'ın yakınlığını talep ettiklerinden onlara bu ince noktaları anlama hususiyeti lütfedilmiştir. Hz.Mevlâna'nın bir sözü vardır; **“Feyz hazineleri açıldı, hepiniz hilâtlar giyiniz. Hz.Muhammed geri geldi, herkes iman etsin.”** Ulema ise bu sözdeki sırr-ı hakikati kabul etmemektedir.

Zahir ulema anlayışında velâyete yer yoktur. Kur'an'da pek çok ayette geçen, "**Evlilyaullah**" kelimesi Allah dostları kelimesi ile tercüme edilir ve zaten her müslüman Allah'ın dostudur düşüncesi esas kabul edilir. Her ne kadar bir kısım ulema tarafından, umumi her müslümanın Allah dostu olduğunun üzerinde olarak evliya kelimesi idrak edilse de zahir ulemanın çoğunluğu bu görüşü reddederler.

Bugüne kadar velâyet yolu Peygamberimizin ilk günkü izah ve anlatımı üzerinde yürüdüğü halde resmi

ASR-I SAADET

ulemadan bir kısmı dini maddesel bir hale dönüştürme çabası içerisinde oldukları.

Nitekim ulemanın umumi görüşüne göre; “*vahyin bildirdiğinin anlaşılmasında asıl görev gönle değil akla düşmektedir*” denmektedir.

Ulema, vahyi anlama konusunda beşeri olduğunu kabul ettiği akli, asıl görevli olarak nitelemektedir. Ancak velâyetin ilhamına ise hiç değinmemektedir. Akıl beşeridir. Yani maddesel dünya ile ilgilidir. İlham ise ruhîdir. Yani ilâhi âlem'den lütfedilmektedir. Ve son araştırmalarda arzunun kalpte belirdiği, aklın ise kalpteki arzuyu tatbik ettiği anlaşılmıştır.

Hadis-i şerif'te; “**Semavat ve arz beni taşıyamadı ama Ben mümin kulunun kalbine sığarım**” buyrulduğuna göre ilâhi nokta, mümin kulun kalbi olmaktadır.

Velâyette her an yeni bir ilham zuhur ederken, Allah her an yeni bir şânda olarak, velâyet ile tatbikat yaparken, bin yıl evvelki mezhep kitapları bugüne birşey veremezler. Bugünü yorumlayamazlar.

Velâyet, Allah'ın arzusu ile her an yeni bir şândır. Ehli zahir bunlardan habersiz, mezhep imamlarının ve geçmiş ulemanın taklidinde kalmıştır.

Dini halka aktarmakla vazifeli olanlar hâlâ geçmiş ulemanın kitaplarıyla meşguller. O kitapları, dinde delil göstererek değişen dünya şartlarında halka cevap vermeye çalışıyorlar. Ancak yeni zamanın toplumuna hitap edemiyorlar.

Zaman değişmiş, insanlar değişmiş, anlayışlar değişmiş, yaşam değişmiştir. Ehl-i zahir, kendi iç âlemlerinde dini meselelerde takılıp kaldıklarının farkındadır. Düşünmezler mi ki, Allah'ımız neden her zaman için veli tayin etmiştir?

Halbuki, Hz.Abdülkadir-i Geylânî, Hz.Mevlâna, Hz.Yunus Emre gibi velilerin sözlerinin bugün de geçerli olduğu görülmektedir. Neden bazı insanların sözü geçerlidir, bazılarının geçerli değildir? Bunu kimse sormamaktadır. Bugün de geçerli olanlar velâyet yolundan konuşmuşlardır. Nitekim ulemalık başka velâyet başkadır.

Bu konu bu şekilde tashih edilmelidir. Bu durumda itikadî ve amelî mezhepler belki kendi zamanları içinde geçerli olabilir. Ama zamanımıza ışık vermez.

Sevgili Peygamberimizin tarif ve telkin buyurduğu şeriatın zamanımıza hitap eden tatbikatı, geçmiş ulemanın o zamanki yorumlarının bugüne aktarılmak istenmesinden dolayı yapılamamaktadır.

ASR-I SAADET

Velâyet daima muntazam yürümüştür. Her zamana uygunluk göstermiştir. Velâyet, zamanı ve zamanın getirdiği şartları dikkate almıştır. Allah'ın o zamana hitap eden arzusu ne ise velâyet o arzudan kalplerindeki ilham ile haberdar olarak Allah'ın arzuna tâbi, hem dünyevi hem de manevi yürümüşlerdir.

Velâyet için millet, mezhep, ayrımcılık yoktur. Velâyette Allah'ın yarattığı bütün varlıklar bir bütün olarak değerlendirilir. Onun için velâyet sadece peygamberimizin söylediği sözleri kabul ediyor.

Sonradan gelen din yorumcuları bu dünya yaşamındaki insanların hasletlerini esas alarak dini değerlendirmişlerdir. Velâyet ise insan varlığının asliyyet-i ilâhîyesine göre değerlendirme yapmakta ve anlatmaktadır.

Velayet insanları, Allah'a yaklaştırmak için korkutma yolunu değil aşk ve sevgi yolunu tercih etmiştir.

Sevgi çok hassas bir konudur insan şunu bilirse rahatlar: Eğer dünyada hiç kimse kalmazsa bile Allah'ın sizi sevdiğini bilip yürümek icap eder. İnsanları Allah'ın sevgisinden uzaklaştırmamak icap eder. Allah'ı sevenlerin ibadetleri gerçek manasını bulur. Mesele korkutarak değil sevgi ile insanları Allah'a yaklaştırmaktır. Her şeye günah denmekle insanlara iyilik edilmez.

Mezhep taassubu ile insanlar dini kendilerine uydurmuşlardır. Mezhep kurucusunun yaşadığı zaman ile zamanımızı karşılaştırırsak yanlış olur. Hâlbuki dinin her geçen zamana göre değerlendirilmesi icap eder.

Din, zamanın sahibi olan gönül noktasından tahsil edilmelidir. Bir kimse "**Tekellümü Lisan-ü'l Kıdem**" makamına sahipse söylediği sözler karşısındakine tesir eder.

Velâyet gönlünde Allah; "**Senin sesin Benim sesim**" buyurur. Velâyet gönlü konuştuğu zaman karşısındaki de idrak eder. Çünkü o kendi aklından ve nefsinden değil Allah'tan aldığı ilham ve beyan ile konuşur.

Necm sûresi 3-4. âyetlerinde;

"Ve (Peygamber) havadan nutketmez ancak sürekli bir vahiy ile konuşur." buyrulmaktadır.

İşte, Zamanın İnsanı da öyledir. Allah ilham eder o gönül nakleder; Bütün gönüller Allah'ın olduğu için Allah sözünü herkes kabul eder. O zâtı kişi şahsen tanımasa bile, Zamanın İnsanı'na iman edene Allah güzel ilham lütfeder ve selâmet bulur.

ASR-I SAADET

VERESETÜ'L ENBİYA

Mürşid'lik makamı peygamberlik makamının mirasıdır. Nitekim hadis-i şerifte; "**El ulema veresetü'l enbiya / Âlimler peygamberlerin varisleridir.**" buyrulmuştur. Peygamberimiz için, "**O havadan nutketmez ancak sürekli bir vahiy ile konuşur**" (Necm 3-4) buyrulduğuna göre, O'nun varisleri için de aynı sır geçerlidir. Ancak "**zamanın velâyetinin nübüvvetten hissesi vardır**" sözünü ulema kabul etmemektedir. Sevgili Efendimiz; "**Ben peygamberlerin hatemiyim, benden sonra peygamber gelmez**" buyurmaktadır. O halde her veli asliyet itibarıyla Hz. Muhammed'e (s.a.v) tâbidir.

Peygamberimiz, "**muhaddesun**"u işaret buyurmuştur. O halde kendisinden sonra aynı sırdan hissemend olan muhaddesun gönülleri kıyamete kadar bakidir. O gönüllerde fiili icraat Hz. Muhammed (s.a.v)'indir. Çünkü nübüvvet ondadır.

Muhaddesun olanlar Allah'tan kalplerine ilham lütfe edilen velâyet gönülleridir. Bu konu hakkındaki Hadis-i Şerif şöyledir.

Müminlerin annesi Aişe'den (r.anha), o da Rasulullah (s.a.v)'den naklen rivayet etti. (Rasulullah s.a.v) şöyle buyurdu: "**Sizden önce geçen ümmetlerde ilham olunanlar (muhaddesun) bulunurdu. Şüphesiz Ömer b. Hattab onlardandır.**" (Müslim, Menakıb Hadis

No: 2398.Tirmizi, Menakıb, Hadis No: 3702) (Buhari dedi ki; **"Muhaddesun; peygamber olmaksızın doğruların dillerine geldiği kimselerdir"**)

Bir velinin velâyet noktasına gelmesi için Hz. Muhammed (s.a.v) in tasdikine ihtiyacı vardır. Onun veliliğine Hz. Muhammed (s.a.v) mühür basmaktadır. Böylece **"Sen bu noktadan insanları uyarabilirsin"** izni verilmektedir.

Velâyette neden böyle mühürlü bir hususiyet lazımdır? Çünkü o ilâhi mühür ile tasdik olunmuş gönül Hz.Muhammed ne söylemişse onu söyler, Hz. Muhammed ne anlattıysa onu anlatır, kendiliğinden bir şey ilave etmesi olmaz.

ZAMANIN SAHİBİ İLÂHİ İMAMDIR.

İlâhi İmam, müslümanları manevi yolda ikaz eden yönlendiren gönül ehlidir. Hz.Ali için **"İmam-ı Ali"** buyrulmaktadır. On iki İmam'ın hepsi Zamanın Sahipleri'dir. Ayrıca dünyevî halifeler de vardır.

İmam-ı Ali'den sonra kıyamete kadar dünya üzerinde daima Hakk'a sırren yakınlık bulmuş gönül erenleri var olacaktır. Bu İlâhi İmam'larla İslâm ruhen kontrolde tutulmuştur. Bu, Allah'ımızın; **"Kur'an'ı Kerim'i biz indirdik ve koruyucusu da biziz,"** hükmü ilâhisinin sırrı icabıdır.

ASR-I SAADET

Peygamberimizden sonra 30 sene ilâhî ve dünyevi halifelik beraberdi, ancak 30 sene sonra ilâhî ve dünyevî halifelik ayrıldı. İlâhî halifelik Ehl-i Beyt İmamları ile devam etti. Allah, on ikinci İmam Mehdî'den sonra ilâhî imamları mahfiyete aldı; İlâhî imamlık her "**Zamanın Sahibi**" ile sırran devam etmiştir. İslâm'da ise dünyevî halife makamını da devlet başkanları deruhte etmektedir.

Peygamberimiz "**benden sonra halife şu kişidir**" dememiştir, çünkü o ismi Allah tayin edecektir. Her ne kadar mezhepler arasında hilafet konusunda farklı değerlendirmeler olsa da Peygamberimiz bir isim vermemiştir. Peygamberimiz daima Allah'ı işaret etmiştir. O halde halifeyi de Allah tayin edecektir. Nitekim öyle de olmuştur, Ashabı Kiram'ın kalbinden ve lisanından olarak tayini Allah yapmıştır. Eğer Peygamberimizden bir isim tayini olsa idi, bunu bütün ashabın toplandığı veda hutbesinde olduğu gibi açıkça ilan ederdi.

İnsanlar kendi akıl ve düşüncesine göre halife ve mürid tarif ediyor, kendi düşüncesi içinde bir tatbikat istiyor ancak Allah kendi programına göre bir zat gönderiyor ve kendi arzusuna göre bir tatbikat yapıyor.

Allah, her açıldığı gönülde değişik tecelli etmiştir. Buradaki hususiyet Allah'ın her kulunda başka başka arzularının olmasındandır. Bu, O'nun sonsuzluğunu gösterir. Allah'ın yeni bir halife tayin etmesi, o gönülde ve ye-

ni zamanda daha başka arzularının tatbikat bulacağı olarak anlaşılmalıdır. Halbuki insanların tayin edeceği halife, ancak insanların ondan beklediği arzularını tatbik eder. Bu takdirde her zamanda yenilenmesi gereken terakki hasıl olmamış olur.

Allah'ın bu tertibini tarikatlerde de görmek gerekir. Esas olan Allah'ın arzusudur. Halifeyi Allah tayin eder. Ancak maalesef pekçok tarikat ve dergahta kişilerin tayinini görüyoruz. Geçmişte olduğu gibi zamanımızda da teberrüken posta oturmuş kişiler görmekteyiz.

Kur'an-ı Kerîm, her zamana göre o Zamanın İnsanı'ndan öğrenilir. Zamana göre nasıl hareket edileceği yine o Zamanın İnsanı'nın uhdesinde olan bir konudur. Peygamberimizin; "**Size paha biçilmez iki emanet bırakıyorum "Kur'an ve Ehl-i Beyt'im"** hadis-i şerifi "**Sizler Kur'an'ı Ehl-i Beyt gönülleri ile yani velâyet yolundan görünen gönüller ile idrak ediniz**" manasına da gelmektedir.

Ehl-i Beyt tarifine de bir açıklık getirmek lazımdır. Genel olarak Ehl-i Beyt, birbirlerine sadece kan bağıyla bağlı belli kişiler anlamında olarak kabul görmüştür.

Böyle bir tarif dini ve maneviyatı babadan oğula geçen saltanata dönüştürebilir. Esas olan Ehl-i Beyt sırrıdır. Nitekim Peygamberimiz aslen farisî (İranlı) olan Sel-

ASR-I SAADET

man için; “**Selman bizdendir, Ehl-i Beyt’imdendir**” buyurmuştur. Peygamberimize olan akrabalık bağı yani kurbiyet (yakınlık) kelimesi Hakk yakınlığı bulmuş olanlar şeklinde anlaşılmalıdır.

Ehl-i Beyt manevi yolun hususiyetidir. Eğer Ehl-i Beyt sadece cismani akrabalıkla sınırlıysa İslâm tarihi boyunca zuhur etmiş bunca evliya ne olacaktır? Eğer cismani akrabalık geçerli olsaydı, Peygamberimize düşman olan akrabalarının durumu hakkında ne söylenecektir? Ona en büyük düşman, öz amcası Ebu Leheb idi ve ismi Kur'an'da cehennemlik olarak kayıtlıdır.

Peygamberimizin öz amcası Ebu Leheb en azılı İslâm düşmanı iken, kan bağı ile bağlı olmayan ancak kurbiyet bağı ile bağlı olan nice güzel insanlar vardı.

Ehl-i Beyt yolunda olmak Hüve'yi tam tasdik etmektir. Zamanın İnsanını kabul etmek, imameti kabul etmek, velâyeti kabul etmektir.

Ehl-i zahir velâyeti kabul ederse, o takdirde Allah'ın tayin ettiği bir gönüle bağlanması gerekiyor. Ehl-i zahir bunu kendi vücuduna kabul ettiremiyor.

Zamanın İnsan'ını kabul etmek için mutlaka o zatî tecelliyi “**şahsen**” görmek elzem değildir. Öyle bir ilâhî manevi gönül noktası olduğunu bilmek, Allah'ın “**bu ter-**

tibini” kabul etmektir. Nitekim bizler Peygamberimizi dünya gözü ile görmedik ama iman ettik.

Kur'an'da; "**Her insan topluluğunu İmamları ile davet edeceğiz.**" (*İsra 71*) âyeti insanların Zamanın İmamı ile kabul edileceğini işaret etmektedir.

Geçmiş zamanların mezhep uygulamalarının bugüne hitap etmesi mümkün değildir. Bu zamandaki velâyet makamının ne söylediğine dikkat etmek icap eder. Çünkü o gönül bugüne göre tefsir yapmaktadır. Bu tefsir insanların hayrınadır ve onları bu zamana uygun yürütür. Bu tefsiri kim yapmaktadır? O gönülden Allah yapmaktadır. Kur'ân'ı her zamana hitap eder olarak açıp anlatmak ancak Allah'ın lütfu ve ilhamı ile olur.

Ehl-i zahir, Kur'an'daki ilâhi imameti işaret eden ayetlerdeki "**imam**" kelimesini önder kelimesi ile tevil etmişlerdir. Böylece imamlık yetkisini müçtehid imamlara yahut önder, komutan, başkan gibi dünyevî ve beşerî şahıslara yönlendirmişlerdir.

Hâlbuki İlâhi imamlık beşerî gayretlerle elde edilmez. Beşerî ve dünyevî değildir. İmamlık yetkisini Allah lütfeder. Zamanın Sahibi olan gönül noktası kalbinde konuşucu ve alemlerde tatbikat yapıcı olarak Allah'ı bulur ve bilir. **İmam şahıs değildir. Allah'ın açıldığı ve tatbikat yaptığı gönül noktasıdır.**

ASR-I SAADET

Âl-i İmrân sûresi 7. âyetinde;

"Sana 'el Kitab'ı inzal eyleyen 'Hüve'dir. HU'dan muhkem (hâkim kılınmış) âyetler vardır ki, onlar 'ümmül kitab'dır. (kitabın anasıdır) Ve diğerleri de müteşabihattır (benzeşen âyetlerdir). Artık kalplerinde kayma olanlar fitneyi ve HU'nun tevilini arayarak, HU'dan teşbih olunanlara (benzetilenlere) tâbi olurlar. HU'nun tevilini ancak Allah bilir. Ve ilimde ileri gidenler (râsih olanlar) derler ki: "HU'nun tamamının Rabbimizin katından olduğuna iman ederiz ve ancak gönül sahipleri (gönlünden emir alanlar) tezekkür ederler" buyrulmaktadır.

Âyette, ilimde ileri gidenlerden övgüyle bahsedilmektedir. O halde ilmi onlardan almak gerekmektedir.

Her Zamanın Sahibi, o zamana göre Allah'ın şeriatını açıp öğretecektir. Onu reddetmek makbul değildir. Şeriat ilmi, geçmiş mezhepler ve ulema sözleri (içti-hadları) ile tabu haline getirilirse Allah'ın namütehiliğini tahdit olur.

Velâyetin sonsuz makamları vardır. Her veli; **"Ben nübüvvetten hissementim"** buyurmaz. Nübüvvetten

hissement olan veli, “**Zamanın Sahibi**” olarak görünür. Zamanın Sahipliği hususu Allah’ın lütfetmesi ile mümkündür. Zamanın Sahibi olan velinin gönlündeki arzu diğer insanların gönüllerine yansır ki, bu tatbikat zatî tecelli hususiyetlerindedir.

Bu tatbikata; “**Vallahu alîmun bizatissudur/Allah gönüllerin zâtı ile bilicidir**” (Al-i İmran/154) âyeti ile işaret buyrulmuştur.

Ahkâf sûresi 32. âyetinde;

"Ve kim Allah davetçisine (Dâi) icabet etmez ise yeryüzünde aciz bırakacak değildir ve kendisi için "HU" nun dununda evliya yoktur. Böyleleri açık dalâlet içindedirler." buyrulmaktadır.

Dâi, Allah'a davet eden gönül noktasıdır. Yani HU noktasıdır. HÜVE'nin açıldığı gönül noktasıdır. Ancak, velâyet makamındaki gönüller ile Hakk'a yakınlık bulunabilir.

Âyette zikredilen **HU** noktası ile hâl-i hayattaki veli kastedilmektedir. Teslîk hakkı yani manevi terakki ettirme ve yetiştirme hakkı hâl-i hayatta olan velinindir.

ASR-I SAADET

Maide sûresi 16. âyetinde;

"Allah, HU ile (onları) es-Selâm yollarına hidayet eyler (onlar) ki HU'nun rızasına tâbi olmuşlardır. Onları, HU'nun izni ile karanlıklardan nura çıkartır ve onları doğru yola hidayet eyler" buyrulmaktadır.

HU'dan görünen manevi bir rehberle teslim olanları, HU karanlıktan aydınlığa çıkarır ve doğru yola hidayet eyler.

HU noktasına tâbi olanlara yani o gönle girenlere hidayete ermek vardır. O halde, Zamanın İmamı'nın anlattığı programa uymak ve velâyeti tasdik etmek mecburidir. Ehl-i zahirin, risalet ve ilâhî imamlık konusunda yetkisinin olmadığı anlaşılmaktadır.

Bazı mezhepler, velâyet düşüncesindeki "**İlâhi İmam**" anlayışını tamamen reddeder. Onlara göre imamlar müçtehid mezhep imamlarıdır. Mezhep imamlarına uymak esastır. Mezhep imamlarından birine tâbi olmayan mezhepsiz olarak görülür ve dışlanır. Ancak mezhepler, Peygamberimizden asırlar sonra teşekkül ettiğine göre daha önce yaşamış müslümanların mezheplere göre durumu nedir diye bir soru da akla gelmektedir.

Bazı mezhepler velâyet düşüncesini kabul etmekte-

dirler. Velâyeti kabul ve tasdik eden mezheplerin Kur'an ve sünnetin emirlerine çok daha dikkatli olmaları icap etmektedir. Velâyeti kabul eden mezhepler dini tatbikatlara ve sünnet-i seniyyeye de dikkatli olurlarsa inanç yönünden ileri oldukları için çok daha ileri terakki eder manevi anlamda ileri geçerler. Çünkü velâyeti tasdik eden mezheplerin İmam-ı Ali'ye, Ehl-i Beyt'e ve On iki İmam'a muhabbetleri övgüye değerdir.

Eğer İslâm toplumu Sırr-ı Ehl-i Beyt ile yürüseydi çok ileri terakki eder ve mezhep çekişmeleri ile boşa vakit kaybetmezdi. Peygamber'imizin hali hayatında olduğu gibi bir bütün halinde hareket edilirdi.

Hadis-i şerifte; "**kalbi mümin beytullah**" buyrulmuştur. Zamanın İnsanı bu sırdan hissementtir. Müslümanlar **Beytullah** olarak Kâbe'yi tavaf ederler. Ancak sırr-ı hakikat gönüldedir. Kâbe bir temsil makamıdır, ses vermez. Ama Allah velâyet gönüllerinden kelâm eyler. İnsanı, Allah ile buluşturan velâyet gönlüdür. Nitekim Hz. Mevlâna "**Kâbe kurulduğundan beri ses vermedi ama Allah her zamanda insan kalbinden konuşucu olmuştur**" buyurmuşlardır.

Zamanın İnsanı'nı ilham noktası olarak kabul eden, Zamanın İnsan'ı hangi ilhamı alırsa o makamdan feyz alır. Önemli olan Allah'ın böyle bir tertibinin varlığını ka-

ASR-I SAADET

bul ve tasdik etmektir. Yeryüzünde her zaman içinde Allah'ın bir insan gönlünde açılmış olduğunu kabul ve tasdik etmek, kişinin bu feyzi almasına yeterli olmaktadır.

HATİME

B i s m i l l a h i r r a h m a n i r r a h i m

Sevgili peygamberimize gelinceye kadar ilâhi uyarıcılar peygamber ismi ile görünmüşlerdir. Rabbimiz peygamberlere iman edenleri ayırmış diğerlerini ise cezalandırmıştır. Peygamberlerin sözlerini kendilerine menfaat sağlamak için değiştirenler de ceza görmüştür.

Sevgili Efendimiz kendisinden sonra insanların doğru yürüebilmesi için muhaddesun olan gönüller ile ünsiyet edilmesini ve zamanın sahipleri olan gönül noktalarına tâbi olunmasını ümmetine tavsiye etmiş ve onları uyarmıştır.

Zamanın İnsanı Allah'ın yetkisi ile konuşur. "**Tâbi olun hidayete ermiş olarak sizden ecir istemeyene**" (*Yasîn 21*) buyrulmuştur.

Sevgili Efendimizden sonra peygamber gelmeyecektir ama nübüvvetten hissesi olan velâyet gönülleri kıyamete kadar insanlara doğru yolu gösterecektir. "**İnsan kendi haline mi bırakılacağını sanır?**" (*Kıyamet 36*) buyrulmaktadır.

Zamanın İnsanı noktasını kabul ve tasdik edene Allah'ımız güzel ilham verir. Herkes kendi makamına göre dini ve peygamberi değerlendirir.

ASR-I SAADET

Üniversitelerde akademik ünvanlar vardır. Herkes aynı şeyi düşünecekse bu ünvanlar nedendir? Öğrenci ile profesörün idrak ve düşünceleri aynı mıdır? Neden profesörün söylediği daha dikkatli dinleniyor? O daha doğru ve ileri bilgi söyler diye...

Allah'ın her varlığa lütfettiği bir makam vardır. Herkes kendisine verilen makama göre konuşur. Allah'ın yakınlık verdiği bir gönül ise Allah'ın makamından konuşur. O insandan konuşan kelâm eden kendisidir, çünkü kelâm O'nundur. Böyle bir iman noktasına uyulmasını Allah kendisine uyulmuş olarak kabul ediyor.

Ulemanın; "*Hz. Muhammed'den sonra her şey beşeridir ve hiç kimse ilâhî bir yetkiye sahip değildir... Hiç bir fert dinin anlaşılması ve yorumlanması konusunda ilâhî bir yetkiye sahip olduğu iddiasında bulunamaz*" diyerek ilham yolunun önünü kesmeye kalkması karşısında Kur'an'daki; "**Her insan topluluğunu imamları ile davet ettiğimiz gün...**" (*İsrâ 71*) âyeti nasıl izah edilecektir. Demek ki her zamanda Allah'ın yetki verdiği bir ilham noktasının var olması gerekmektedir.

Kur'an'da pek çok âyette, "**Allah'a ve resûlüne itaat edin**" buyrulmaktadır. Bazı kimseler Allah ve Peygamberi birbirinden ayırarak: "*Allah'a iman kâfidir*" demektedirler. Bu söz İblis'ten kalma bir mirastır. Çünkü İblis de Allah'ı kabul ettiği halde sırr-ı Âdem noktasına ya-

ni Allah'ın görüldüğü gönül noktasına tâbiyet göstermek-ten kaçınmıştır. Kur'an'da; "**Allah'a ve resûle itaat edin**" (*Âl-i İmran 32*) buyrulduğuna göre Resûl'e itaat Allah'a itaattir.

Bugün dünyada tatbik olunan İslâm'ın çoğu tam olarak Peygamberimizin mesajına uymamaktadır. Eğer Peygamberimizin mesajına tam tâbi olunsaydı, müslümanların birbirlerini katlettiği manzaralar olmazdı.

Herkes kendi mezhep ve tarikatında olabilir ancak Peygamberimizin sözlerini çarpıtarak eğip bükerek bir anlatım ve tatbikat varsa biz buna karşıyız.

Kimsenin dinine hilaf demeyiz. Ancak dini özünden saptıracak fikirlere karşıyız. Mezhepler dinin ruhuna ve aslına uygun olmalıdır. Din, mezheplere uymaya zorlanırsa bu doğru olmaz.

İmam-ı Ali'nin; "**Aklın almadığını din kabul etmez**" buyruğu ortada iken bugün dini yorumluyoruz diyenlerin pek çok akıl ve mantık dışı sözleri ile karşılaş-ıyoruz. Son zamanlarda kurban ibadeti hakkında kurban kesmenin insanların kan dökmek duygusunu tatmin etmek için yapıldığı veya kurbanlık hayvan yerine balık kesmek gerektiği, ayakkabı dağıtmanın kurban kesmenin yerini alabileceği gibi akıl ve mantık dışı yorumlar yapıldığını görmekteyiz. Benzerlerini ülkemiz dışında da gör-

ASR-I SAADET

mek mümkündür. Mısır'da domates kesildiğinde iç kısmının haç şeklinde olmasından dolayı yenilmemesi gerektiğinden, erkek ve bayan memurların aynı mekanda çalışabilmesi için nikah düşmemesi gerektiği, bu nedenle erkek memurların kadın memurlardan süt emerek kadın memurların süt annesi olması gibi akıl ve mantık dışı yorumları da görmekteyiz. Bütün bu saçmalıkları dinin yorumları olarak kabul etmek mümkün değildir. **Bunları dinimizi ifsat etmek isteyen fitne ve fesat mihraklarının tuzakları olarak değerlendirmek durumundayız.**

Benzer durumların yüzlerce örneğine geçmiş devirlerde de rastlamak mümkündür. Gülen bir kimsenin göbeğinin oynamasını günah sayan kimseler vardır. Yıkılırken sabun kullanılması durumu dahi tartışmalara sebep olmuş, sabun ile temizlenme bir dönem bidat (dine uymayan şeyler icat etmek) olarak kabul edilmiştir.

Kendi tarihimizde, Osmanlı'nın son döneminde her yeniliğe, ileriye yönelik her değişime belli çevrelerce din ve mezhep adına karşı çıkıldığı da aşıkardır.

Din ve demokrasi hakkında birkaç söz söylemek isteriz. Demokrasi var, din bize karışmasın ve hatta Allah bize karışmasın diyenler var. Herkes başına buyruk olursa birlik ve beraberlik yok demektir.

Düşünce ve fikir özgürlüğü adı altında dinimiz ve Sevgili Peygamberimiz hakkındaki karikatürler ve filmlerle hakaretler edilmesi ile yukarıda bahsettiğimiz akıl almaz dini yorumlar arasında dinimizi yozlaştırmak ve inananların aklını karıştırmak açısından ne fark vardır? Bütün bu hareketlerin ve akıl karıştırmalarının İslâm'ı yozlaştırmak için aynı mihraklar tarafından planlandığını düşünmek durumundayız.

Allah, her devirde Zamanın Sahibi'ni irsal eyliyorsa, Allah'ın zamana müdahalesi var demektir. Kurtuluş bağlılıktadır. Müminler, Allah ve Resul'üne bağlıdır. İslâm başı boş bırakılmamıştır. **Her zamanda dinin ve maneviyatın temsil noktası vardır.**

Her insanın meşrebi kendisine ait bir hususiyettir. İslâm bütün insan meşreplerini kabul etmiştir. Ancak Allah'a iman anlayışında Allah'ın bildirmiş olduğu temel umdelerde birleşmelidir.

İslâm, bütün insanları Allah'ın kulları olarak görür ve inanç hususunda insanları zorlamaz. Doğruyu anlatır ama icbar etmez. Fetih devirlerinde dahi diğer inançlarda olan topluluklar kendi inanç ve ibadetlerinde hür bırakılmışlardır.

Bugün dinimizi halkımıza öğretmekle memur olan din görevlileri insanların çok hususi yaşamlarına ve husu-

ASR-I SAADET

si meşreplerine müdahale etmeyi dini bir vazife olarak görüyorlar. Böyle bir müdahaleyi insanlar kabul etmiyorlar. Şurası muhakkak ki dinimizde zorlama ve ikrah yoktur. Kur'an'ın emir ve tavsiyeleri bellidir. Her müslüman, gücü ve imkanı nisbetince dinimizin vecibelerini yerine getirmeye gayret eder. Ancak yapamıyorsun diyerek insanları cehennem kapısına yığmanın ne dinde ne de vicdanlarda yeri olabilir. Cennet ve cehennem, Kur'an ve Hadis'lerin işaret buyurduğu ölçüde anlatılabilir. Ancak hiç kimse Allah adına insanları cennetliktir yahut cehennemliktir diye tasnif edemez.

İnsanların çok hususi hallerinin hatta evlilik münasebetlerinin din adına başkaları tarafından müdahale edilmesinin ne gibi bir mantığı olabilir ki? İnsanlara ilim ve bilgi verilir. İlim ve bilgi ile insanlar yollarını bulur. Her medeni insan kendine yakışanı giyer, din ve medeniyet ölçüsünde yaşamını sürdürür.

Ulemaya göre dini anlamak ve yorumlamak akıl ile mümkündür. Her şey akıl ise Allah ilham vermiyor demektir. O halde, Allah bize karışmasın diyen inkarcı kimselerle aynı paralelde düşünmek gibi olur.

Manevi bir insanda akıl, Allah'ın arzu ettiği şekilde çalışır. Çünkü akıl, ilhama tabidir. İmanlı gönüllerde **es-Selâm** ismi ile ilhamlar zuhur eder. Dolayısıyla imanlı insanlarda akl-ı selim galiptir. Manevi olmayanlarda ise akıl dünyaya göre çalışır yani nefis ağırlıklıdır.

Herkes kendi meşrebinde olabilir ancak Allah'ın kesin emirleri konusunda herkes birleşmek mecburiyetindedir. Allah'ın vahdaniyetine hiç bir gölge düşürmeden iman ve idrak gerekmektedir.

Şüphesiz ki, namaz kılmak, Kur'an'da pek çok ayette emredilmiş ve Peygamberimizin sünneti ile tespit edilmiştir. Namazda, Kur'an ayetleri okunur. Bu, hangi mezhep ve tarikate bağlı olurlarsa olsunlar bütün müslümanların Kur'an'da yani Allah dininde birleştiklerini göstermektedir. Onun için namazı dışlayan fikirlerin doğru olmadığı düşünülmelidir.

İslâm evliyası, Allah'tan aldığı ilham ve beyana göre hüküm verir. Geleceği ancak Allah bilir. O halde velayet gönülleri Allah'tan aldıkları ilham ile konuştuklarına göre onların sözleri hem kendi zamanlarına hem de ileri zamanlara hitap eder. Velâyetin sözleri birbirini tasdik eder. Müctehidler ise Kur'an ve hadis-i şerifleri kendi zaman ve şartlarına göre yorumlayarak hüküm verirler. O halde müctehidler verdikleri hükümler kendi yaşadıkları zaman ve toplum ile sınırlı kalmaktadır.

Peygamberimizin; **“Dinde ayrılığa düşmeyin”** emri *“bir gönül noktasına bağlanın”* anlamını da işaret buyurur.

Peygamberimizin şu hadisi günümüz dünyasını an-

ASR-I SAADET

latmaktadır: “**Ey eshabım, siz öyle bir zamandasınız ki, dinin emir ve yasaklarının onda birine uymazsanız helâk olur, cehenneme gidersiniz. Öyle bir zaman gelecek ki, emir ve yasaklarının onda birine uyabilen, cehennemden kurtulur.**” [Tirmizi, Taberani]

Doğru bir iman varsa ibadetler de tamamdır. Ameli tatbikat da tamamdır. Ama imanda eksiklik yahut yanlış bir durum varsa ibadetlerin şeklen tamam olması bir yarar sağlamaz.

İbadet ancak Allah'ın bildirdiği şekilde olabilir. Allahımız kendisine nasıl ibadet edileceğini Peygamberimiz ile bildirmiş ve Ehl-i Beyt imamları da Peygamberimizin sünneti ile yürümüşlerdir.

Mezheplerdeki ve tarikatlardaki yanlış anlamalar insanları dinden soğutmaktadır. Bu yanlışlıklar doğru ilim ve bilgi ile düzeltilirse insanlar Hakk'ı bulmaya namzet olur.

Bir mezhep diğer mezhebi inkâr etmemelidir. Mezhepler yorumlardır. Birbirlerine tahammül etmek mecburiyetindedirler. Çünkü insanların mizaç ve meşrepleri değişiktir.

Mezhepler kendi zamanları için doğru olabilir, yanlış olan mezhep taassubudur. Artık dünya insanların

anlayışları ileri bir duruma gelmiştir buna karşı geçmiş mezhepler bu ileri anlayışlara cevap veremez haldedir.

Bir anne evlatları arasında tefrik ve ayrılık yapar mı? Yaratan Allah Ana, bütün kullarına rahmet lütfetmiştir. Birlik içinde yaşamalarını istemiştir. Peygamberler ve veliler tayin ederek terakki etmelerini arzu buyurmuştur. Bütün insanlık için de, ilâhi terakkiyi Hz.Muhammed ile kemâle erdirmiştir.

Bir Allah'ın kulları olarak, bütün insanları bir bütün olarak değerlendirmek durumundayız. Allahımız bir, di-nimiz birdir. Dinler olarak değerlendirilen ve bir Allah'ın peygamberleri tarafından insanlara aktarılan ilahi bilgileri esasta **“Allah dini”** olarak kabul etmek durumundayız.

Her peygamber ile insanlara aktarılan ilahi bilgiler değerlendirildiğinde bir bütünün parçaları olduğu ve insanları manen terakki ettirdiği görülecektir. Her peygamberi ile Allahımız bizlere daha ileri bilgi ve terakki sunmaktadır.

Bugün mezhep kavgaları şeklinde İslâm dinini fena göstermek amacıyla yapılan gayretler ortadadır. Nasıl ki insanlar şeklen ve ruhen birbirlerine benzer benzemez farklılıklar gösterirlerse inanç ve ibadetler konularında da farklılıklar olması tabidir. Bu farklılıklar mezhepler ve ta-

ASR-I SAADET

rikatlar ismi ile bugüne kadar yansımış olabilir. Fakat mezhepler ve tarikatlar dinin aslı değildir ve olmamalıdır da!

Nasıl ki Allah'ımız bir, kitabımız bir ve peygamberimiz birdir. Ancak Allah'ın sonsuzluğunun bir yansıması olarak kulları da çeşit çeşit özellikler taşımaktadır. Bu çeşitlilik mezhepler ve tarikatlar olarak tezahür etmektedir. Bu bilgide olan, bütün müslümanları bir bütünün parçaları olarak değerlendirir ve öncelikle Allah'ın kulları olan insan varlığını kucaklar.

Allahımız insan varlığını üstün tutmuş ona kendinden hususiyetler lütfetmiştir. O halde insanı esas alan düşünce ve tatbikatlar daha makbul olur demektir.

Maneviyat evvela güzellik ve sevgi ile yürür. Maneviyatta aranan ilk şey sevgidir. Sevgi önce kendi yaratınıdır. **Yaratanı kendinde bulan, gerçek aşkı bulmuş olur.**

Aşk, insanın kendisini idrak etmesidir. Evvela sen kendine âşık ol. Bu söz şahsiyet olarak düşünülmemelidir. Allah'ın sendeki arzusuna âşık ol. Çünkü Allah arzu etti seni yarattı, istemeseydi yaratmazdı. İşte Allah'ın o arzusuna âşık ol... Asıl âşk o... Eğer o aşk sende varsa düşün ki, Rabbim bütün yarattıklarını o aşka istinaden yarattı. O zaman bütün kullara, o aşkın gözü ile bakarsın.

ASR-I SAADET

O zaman her gözde kendi aşkını temaşa edersin. Peki, insanlar dini böyle mi anlıyor. Hayır! Dini, duygusuz kurallar manzumesi haline getirmişler. Artık insanlar dinde teferruatı değil, Allah'ı arıyor; yani O'na götürecektel-İn-san'ı arıyor.

Bütün insanların Allah'ın arzu buyurduğu doğru yolda olmasını niyaz ederiz.

Elhamdu Lillâhi Rabbil Âlemîn.

Huve't Tevfik-u'r Refîk
ELL HACC HÜSEYİN VEDAD

YAYIMLANMIŞ ESERLER

1.KURBU NEVAFİL (DUA KİTABI)

2.HİDAYET-İ İLMİYE

3.İSLÂMDA MANEVİ HAKİKATLER VE YOLLAR

4.SÜREYYA DİVANI (İlaveli İkinci Basım)

5.FETHÜL AHFA

6.ZİKİR VE NEFİS MERTEBELERİ

7.EHL-İ BEYT

8.RİSALET-İ GAVSİYYE

9.YİRMİ ÜÇ YIL

10.HATMÜL VELÂYET

11.HAKİKAT KÖŞESİ

12.İLÂHİ İKAZ

13.KELÂM-I MANEVİ SOHBETLER

14.ESMÂ-İ CELÎLE-İ İLÂHİYE İSM-İ AZAM-I HUSUSİ

15.HZ. FÂTİME

16.EL MUSAVVİR

17.MEKTÛB-İ TİRMİZÎ

18.SEB'AN MİNEL MESANİ

19.MUHABBETLİ GÖNÜLLERE BİR TEZKİRE

20.RUHULLAH

21.VAHDET -İ VÛCUD

22.VAHİY VE AKIL

23.DÛSTUR

24.MÛRŞİD-İ MUHKEM DERVİŞ-İ SADIK

25.ÂYETLER VE HADİSLER

26.İNKİLÂB-I KEBİR ASLA KALBOLUŞ

27.DERYAYI NURU MUHAMMED

28. SIRR-I HATMÜL VELÂYET

29. GÜLZÂR-I MA'RİFET

30. NAME-İ HUSUSİYE

31. EL HÜVE

32. KUR'AN-I SIRR-I İLÂHÎ

33. HAZRETİ HATİCE

34. EHL-İ BEYT-İ MURTEZA

35. ÂDEM'DEN GÜNÜMÜZE ALLAH DİNİ

36. ÂDEM'DEN GÜNÜMÜZE DİN VE DEVLET

37. SIRR-I CUMA

38. MİRAC

39. ASR-I SAADET